

Aspecte cheie privind reintegrarea în muncă a femeilor care se confruntă cu violența domestică

- Ghidul-

#ACTIVproject
www.aktivproject.eu

Avec le soutien de

Sprijinul Comisiei Europene pentru producerea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile conținute în aceasta.

Activitate promovată de partenerii proiectului Activ / ERASMUS+: Pour la Solidarité (Belgia), La Mission locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville (Belgia), Fondation Agir Contre l'Exclusion (Franța), CEPS Projectes Socials (Spania), Asociația Touched Romania (România).

Mulțumim lui Louise Pigeolet, Elisa Weber, Marie Schuller, Françoise Kemajou, ggi guizzo, Anna Cabó Cardona, Aurore Pereira de Oliveira, Lidia Stoichici, Stefan Ciopasiu, Rosario Spadaro, Sophie Vander Donckt, Amal Zakari pentru contribuția lor importantă la această publicație.

Mulțumim lui Betsy Vivegnis pentru layout.

Mulțumim tuturor femeilor și organizațiilor care au răspuns la sondajul nostru.

Octombrie 2021. Această lucrare este licențiată sub o licență CC BY-NC..

Cuprins

Proiectul ACTIV	5
1. De ce?.....	5
2. De către cine?.....	6
3. Ce este?	7
Introducere.....	9
O colecție de definiții.....	12
1. De la nivel internațional la cel european... ..	12
2. ...Cu aplicație de la nivel național	13
Despre ce este vorba?	18
1. Violența domestică – o problemă generală.....	18
2. Care este situația în țările partenere?	19
Cadrul legal.....	22
1. Tratatul internațional și declarațiile	22
2. Consiliul Europei și Convenția de la Istanbul	25
3. Legislația Uniunii Europene	26
4. Belgia	29
5. Franța	31
6. România.....	35
7. Spania.....	37
Angajarea & abilitarea.....	40
1. Care sunt provocările reintegrării socio-profesionale?	41
2. Cum asigurăm o reintegrare socio-profesională de succes?.....	44
3. Cum să implicăm companiile?	66
1. Un loc de muncă adaptat nevoilor lor.....	66
2. Încurajați companiile să angajeze.....	67
Concluzii	72
Bibliografie.....	74

Proiectul ACTIV

1. De ce ?

Cofinanțat de programul european Erasmus +, proiectul ACTIV - „Acționând și colaborând pentru combaterea violenței intime” - are ca principal obiectiv **(re)integrarea socio-profesională a femeilor confruntate cu violența domestică**.

Potrivit unui studiu condus de Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA) din 2014¹ 1 din 3 femei europene se confruntă cu violență de gen și mai mult de **1 din 5 femei europene** se confruntă cu **violență domestică**. O situație care s-a înrăutățit în mod clar în urma crizei Covid-19. Evidențiind **rolul companiei** în îngrijirea angajaților confrunțați cu astfel de violențe, POUR LA SOLIDARITÉ-PLS, FACE și alți parteneri s-au angajat în 2017 în proiectul CEASE care vizează crearea unei rețele europene de companii și organizații angajate împotriva violenței domestice.

Astăzi, parteneriatul ACTIV continuă activitatea, **deoarece a remarcat lipsa de colaborare între diferiții actori implicați în (re) integrarea socio-profesională a femeilor confruntate cu violența domestică**. Într-adevăr, aceste femei trebuie să depășească obstacolele din procesul de întoarcere la muncă. Pentru a le oferi ajutor și asistență eficace, structurile de sprijin și orientare, precum și companiile trebuie să lucreze mână în mână și nu în izolare, așa cum se întâmplă în prezent.

1 din 5
femei europene se
confruntă cu violență
domestică

¹ În prezent, acesta este cel mai comprehensiv studiu organizat în Europa.

2. De către cine?

Colaborarea europeană permite colaborarea fructuoasă între organizații din diferite țări, a experiențelor, umplerea lacunelor și învățarea din ceea ce se face în Europa de Nord, de Sud și de Est. Parteneriatul ACTIV se bazează astfel pe cunoștințele și expertiza complementară a diferiților actori din domeniu.

POUR LA SOLIDARITÉ-PLS (Belgia)

Fondat în 2002 de economistul belgian Denis Stokkink, POUR LA SOLIDARITÉ – PLS este un think-tank european independent, angajat să promoveze solidaritatea și durabilitatea în Europa.

POUR LA SOLIDARITÉ-PLS ia măsuri pentru apărarea și consolidarea modelului social european, care constă într-un echilibru fin între dezvoltarea economică și justiția socială. Echipa PLS este compusă din membri cu medii multiculturale și interdisciplinare și lucrează în spațiul public alături de actori socioeconomiци, având ca motto: „Înțelegeți să acționați”.

 <https://www.pourlasolidarite.eu/>

LA MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES VILLE (Belgia)

Mission Locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville (Mloc) este o organizație non-profit care îi ajută pe cei care caută un loc de muncă din Bruxelles să depășească dificultățile cu care se confruntă pentru a-și găsi un loc de muncă. Obiectivul este de a asigura reintegrarea lor socială și profesională printr-o abordare holistică. Mloc oferă coaching și îndrumare individuală cu oportunități de formare și calificare.

 <http://missionlocalebxville.be/>

LA FONDATION FACE (Franța)

Fundația FACE împotriva excluderii, recunoscut ca utilitate publică, reunește actori publici, privați și asociativi în lupta împotriva excluziunii, discriminării și sărăciei.

De 26 de ani, a fost un loc de întâlnire unic pentru companii și actori publici care acționează în aceste domenii, constituind cea mai mare rețea franceză de companii angajate social. FACE este un ecosistem original format din fundație, rețeaua sa - aproximativ cincizeci de structuri locale conduse de sute de angajați și patroni, precum și aproximativ patruzeci de fundații sub egida sa. Munca sa beneficiază de peste 350.000 de beneficiari..

 www.fondationface.org

ASOCIATIA TOUCHED ROMANIA (România)

Touched Romania sprijină femeile și copiii lor care sunt victime ale violenței domestice, sărăciei și excluziunii sociale, pentru a rămâne împreună și a se reintegra în societate ca cetățeni independenți și productivi, prin intermediul a trei dintre programele sale: Centrul maternal Hagar Home, Centrul de consiliere și reintegrare socială și Apartamentul de Tranziție.

 <https://touchedromania.org/>

CEPS PROJECTES SOCIALS (Spania)

CEPS Projectes Socials este o organizație non-profit cu sediul în Barcelona care organizează proiecte la nivelul UE. CEPS este responsabil pentru gestionarea și implementarea activităților socio-educative pentru copii, tineri și adulți și pentru formarea profesională. Personalul expert cercetează și dezvoltă proiecte și practici inovatoare. CEPS promovează o viziune strategică și socială a utilizării noilor tehnologii, iar prin practici participative, sunt dezvoltate noi modele de parteneriate strategice la nivel local și internațional. Impactul social și activitățile creative sunt combinate împreună cu soluții care inspiră comunitatea.

 <https://asceps.org/>

3. Ce este ?

Proiectul ACTIV urmărește diferite obiective pentru a îmbunătăți (re) integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică și pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la această problemă. Pentru a face acest lucru, partenerii vor dezvolta trei documente distincte, dar complementare.

În primul rând, publicarea acestui **ghid care evidențiază pașii principali ai revenirii la muncă** cu succes:

- Punerea în perspectivă a definițiilor, a contextelor europene și naționale și a cadrelor juridice (Belgia, Franța, România, Spania).
- Identificarea limitelor, dar și a inițiativelor pozitive care pot ajuta la (re) integrarea socio-profesională a femeilor confruntate cu violența domestică.
- Propunerea unui cadru de indicatori comuni care să faciliteze înțelegerea reciprocă între actorii implicați în procesul de revenire la muncă

În al doilea rând, crearea unui **set de instrumente de învățare pentru structurile implicate** în procesul de reîntoarcere la muncă pentru femeile care se confruntă cu violența domestică.

În cele din urmă, publicarea unei **carte albe destinată factorilor de decizie politică, actorilor corporativi și tuturor organizațiilor care lucrează la acest subiect**, cu recomandări concrete pentru a îmbunătăți sprijinul acordat femeilor în drumul lor către reintegrarea în muncă.

Un sfat pentru viitoarele femei care vor căuta de lucru este să persevereze, să nu renunțe, să lupte pentru ceea ce vor și mai ales să se uite adânc în sufletele lor pentru a găsi resursele din copilărie, dacă există unele, să cauți oameni care vor avea încredere în tine, cu care poți depăși necunoscutul, neajunsul și angoasele unei mame singure. »

O FEMEIE CONFRUNTATĂ CU VIOLENȚA DOMESTICĂ

Introducere

Violența domestică este un fenomen care afectează toate țările europene. Oricare dintre noi se poate confrunta într-o zi cu violența domestică, indiferent de vârstă, proveniență socială, statut economic, religie etc.

Violența domestică este rezultatul inegalităților dintre femei și bărbați care au rădăcini în societățile noastre și în fiecare dintre instituțiile sale. Această violență este rezultatul unor relații inegale de dominație care limitează și reduc la tăcere femeile. Într-adevăr, violența domestică este o formă de violență bazată pe gen, deoarece afectează în mod disproporționat femeile, iar majoritatea autorilor sunt bărbați².

Apropo, faptul că violența domestică este consecința logică a violenței bazate pe gen apare clar în preambulul Convenției de la Istanbul³: „Recunoașterea faptului că violența împotriva femeilor este o manifestare a relațiilor de putere inegale din punct de vedere istoric între femei și bărbați, care au dus la dominarea și discriminarea împotriva femeilor de către bărbați și la prevenirea progresului deplin al femeilor⁴”.

² Pour La Solidarité - PLS. (2020, juin). *Lutter contre la violence entre partenaires : Même au travail ne détournez pas le regard.*

³ Council of Europe. (2011). *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence.*

⁴ *Ibid*, p. 1.

Ciclul violenței

Ciclul violenței prezintă patru faze diferite care se repetă și care demonstrează controlul unui partener asupra celuilalt:

Consecințele psihologice, fizice și sociale sunt, prin urmare, devastatoare. Acesta este motivul pentru care comunitatea internațională, Uniunea Europeană și toate statele membre acordă acum o atenție deosebită acestor probleme.

Provocările provocate de problema violenței domestice sunt specifice contextului național și depind, de asemenea, de legislația în vigoare. Cu toate acestea, anumite tendințe (neexhaustive) pot fi observate în toată Europa.

Violența împotriva femeilor se întâmplă pe fondul atitudinilor și comportamentelor sociale discriminatorii, pasivității sau ignoranței celor prezenți și nivelului scăzut de autonomie al victimelor, care în majoritatea cazurilor simt că nu nici o soluție, din cauza lipsei mijloacelor financiare proprii și sprijin din partea familiei sau a societății. În plus și din cauza lipsei de sprijin social și / sau financiar, femeile care se confruntă cu violența domestică nu îndrăznesc întotdeauna să se plângă. Cifrele disponibile sunt, prin urmare, incomplete și maschează o mare problemă socială. Violența domestică rămâne adesea limitată la sfera privată, în timp ce, așa cum am văzut, consecințele ei depășesc cu mult relațiile intime.

Dacă toate pot face față violenței domestice, unele femei sunt mai expuse violenței domestice decât altele: femeile mai tinere, persoanele cu dizabilități, femeile imigrante etc. Și dacă Convenția de la Istanbul este un prim pas bun pentru a proteja și urmări în justiție și pentru a promova politici coordonate în Europa în legătură cu violența împotriva femeilor, trebuie să urmeze convenția mai multe acțiuni practice.

Există multe modalități de abordare a fenomenului violenței domestice. Proiectul ACTIV detaliază procesul de angajare. A avea un loc de muncă oferă stabilitate și independență financiară care permite

unei femei să iasă din ciclul violenței și să fie împuternicită. Pe de altă parte, mulți spun că, pentru a avea un loc de muncă stabil, o femeie trebuie să fie deja în afara ciclului violenței. Acesta este un cerc pe care câteva studii l-au evidențiat. Cu toate acestea, este un punct important care merită să fie explorat mai în profunzime pentru a ajuta femeile să-și recapete încrederea în sine și să se emancipeze.

În acest studiu, partenerii proiectului ACTIV au analizat definițiile violenței de gen și violenței domestice. De asemenea, au studiat legislația în vigoare în țara lor și la nivel internațional și european. Pe această bază, au construit un chestionar și au colectat feedback de la aproximativ o sută de asociații și structuri implicate în procesul de reintegrare socio-profesională. Datele analizate din chestionare au făcut posibilă definirea indicatorilor de succes care pot fi utilizați pentru a consolida reintegrarea în muncă a femeilor care au suferit violență domestică și, astfel, pentru a ghida actorii din domeniu atunci când se confruntă cu acest tip de beneficiar.

O colecție de definiții

1. De la nivel internațional la cel european...

Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor , adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în 1979, este primul tratat internațional care se concentrează în mod explicit asupra discriminărilor împotriva femeilor. Chiar dacă recunoaște că femeile sunt discriminate de gen (nu există nicio referire la gen în acest moment), nu abordează problema violenței ca atare. Ratificată de 189 de state, această convenție reprezintă un angajament cvasi-universal în favoarea egalității femeilor. Pe baza acestui fapt, statele au obligația de a le proteja de toate formele de discriminare, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții.

30 de ani mai târziu, în 2011, Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie (de exemplu, Convenția de la Istanbul) face un pas mai departe (chiar dacă la o scară mai mică), deoarece este primul tratat care instituie un act legal la nivel pan-european . pentru a proteja femeile împotriva tuturor formelor de violență. Convenția de la Istanbul stabilește, de asemenea, **definiții esențiale**:

- **violența împotriva femeilor:** este « o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și a tuturor [...] actelor de violență bazate pe gen care au ca rezultat sau pot avea ca rezultat, fizice, sexuale, psihologice sau economice vătămarea sau suferința femeilor, inclusiv amenințările cu astfel de acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate, indiferent dacă au loc în viața publică sau privată »;
- **violența bazată pe gen împotriva femeilor:** " *violența care este îndreptată împotriva unei femei deoarece este femeie sau care afectează femeile în mod disproporționat* " ;
- **violența în familie:** " *toate actele de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică care apar în cadrul familiei sau al unității domestice sau între foști sau actuali soți sau parteneri, chiar dacă făptuitorul împarte sau a împărțit aceeași reședință cu victima* ".

În 2012, o directivă europeană stabilește standarde minime privind drepturile, sprijinul și protecția victimelor infracțiunilor⁵. Directiva adoptă o definiție mai largă a violenței bazate pe gen care este luată în considerare în cadrul infracțiunilor. Textul recunoaște violența domestică ca o formă de violență bazată pe gen. Violența domestică este o încălcare a libertăților fundamentale în același mod ca sclavia, de exemplu. Trebuie oferită o protecție specifică, deoarece victimele violenței domestice sunt expuse intimidării sau represaliilor (considerentul 17). Directiva se referă, de asemenea, la diferite forme de violență care pot fi experimentate și la riscurile cu care trebuie să se confrunte o persoană care se confruntă cu violența în familie (considerentul 18): „Violența în relațiile apropiate este o problemă

⁵ Official Journal of the European Union. (2012). *Directive 2012/29/EU of the European Parliament and the council of 25 october 2012.*

socială gravă și adesea ascunsă, care ar putea provoca sistematică psihologică și fizică. traume cu consecințe grave, deoarece infractorul este o persoană în care victima ar trebui să poată avea încredere. Prin urmare, victimele violenței în familie pot avea nevoie de măsuri speciale de protecție. Femeile sunt afectate disproporționat de acest tip de violență și situația poate fi mai gravă dacă femeia este dependentă de infractor din punct de vedere economic, social sau în ceea ce privește dreptul său de ședere”. Pentru prima dată, statutul de victimă poate fi recunoscut independent de starea actuală în ceea ce privește reținerea infractorului (considerentul 19): „O persoană ar trebui considerată victimă indiferent dacă un infractor este identificat, reținut, urmărit penal. sau condamnat și indiferent de relația familială dintre ei”.

Mai recent, Organizația Internațională a Muncii (OIM) a adoptat Convenția privind violența și hărțuirea, 2019 („C190”)⁶, cu scopul de a asigura, pentru o gamă largă de oameni, o lume a relațiilor de muncă, fără violență și hărțuire. Definiția din această convenție reflectă același aspect multidimensional al violenței ca în Convenția de la Istanbul :

- (a) termenul « **violență și hărțuire** » în lumea muncii se referă la o serie de comportamente și practici inacceptabile, sau amenințări ale acestora, indiferent dacă este vorba de o singură apariție sau repetată, care vizează, rezultă sau sunt susceptibile de a duce la vătămare fizică, psihologică, sexuală sau economică și include violența și hărțuirea bazată pe gen;;
- (b) termenul « **violență și hărțuire bazată pe gen** » înseamnă violență și hărțuire adresată persoanelor din cauza sexului sau a genului lor sau care afectează în mod disproporționat persoanele unui anumit sex sau gen și include hărțuirea sexuală

O valoare adăugată a prezentei convenții este sfera sa largă de aplicare, inclusiv orice persoană care lucrează, în funcție de statut, sau care a lucrat (al cărui contract a fost reziliat) sau caută un loc de muncă. Se aplică și sectoarelor privat și public (art. 2).

2. ...Cu aplicație de la nivel național

Cercetările trans naționale, cu contexte culturale și lingvistice diferite, aduc dificultăți de traducere a cuvintelor, precum și conotațiile acestora. În proiectele legate de gen și violență există multe astfel de dificultăți, care trebuie abordate pentru a permite schimbul de cercetare și resurse. O preocupare principală este înțelegerea diferită a termenilor principali folosiți, cum ar fi „violența de gen”, „violența bazată pe gen”, „violența împotriva femeilor”, „violența partenerului intim” și „violența domestică”.

Partenerii proiectului ACTIV vor folosi termenii cei mai cunoscuți din fiecare țară, pentru a se referi la violența asupra femeilor din partea partenerului sau a fostului partener. Vom folosi „violența domestică” (DV) așa cum este definită în Convenția de la Istanbul și în contextele franceză, belgiană și română. În timp ce în traducerile în spaniolă ne vom referi la „violență de gen” (GBV), care este termenul folosit în legislația spaniolă și cel mai frecvent acceptat.

⁶ International Labour Organization. (2019a). C190 - violence and harassment convention, 2019 (No. 190). Site de l'Organisation Internationale du Travail.

În Belgia, Planul național de acțiune pentru combaterea tuturor formelor de violență de gen (cel mai recent care acoperă perioada 2015-2019⁷.) este în conformitate cu Convenția de la Istanbul, deși nu este propusă nicio definiție. Cu toate acestea, în 2006, legislația belgiană definește violența domestică după cum urmează: „Violența în relațiile intime este un set de comportamente, acte, atitudini ale unuia dintre parteneri sau foști parteneri care au ca scop controlul și dominarea celuilalt. Include abuzul verbal, fizic sexual, economic, agresiunile repetate sau repetitive, amenințări sau constrângeri care subminează integritatea celeilalte persoane și chiar integrarea lor socio-profesională. Această violență afectează nu numai victima, ci și ceilalți membri ai familiei, inclusiv copiii. Este o formă de violență intra-familială. Se pare că, în marea majoritate a cazurilor, făptașii sunt bărbați și victimele sunt femei. Violența în relațiile intime este manifestarea, în sfera privată, a relațiilor de putere inegale între femei și bărbați, existente încă în societatea noastră”⁸.

În Franța, se obișnuiește să se folosească termenul « violență în cuplu » pentru a desemna violența domestică. Această terminologie este relevantă pentru o anumită stare de spirit prezentă în țară. În ceea ce privește Ministerul Justiției și Libertăților, „violența în cuplu” este definită ca „un proces într-o perioadă de timp în care, în contextul unei relații curente sau anterioare (căsătorie, coabitare, PACS), un partener adoptă agresiv, violent, comportament distructiv față de celălalt⁹. ”. Un astfel de termen evidențiază faptul că violența poate apărea în diferite tipologii de cupluri considerate de legea franceză. O altă definiție este oferită de Ministerul Justiției: „Orice violență domestică este interzisă prin lege, indiferent dacă afectează un bărbat sau o femeie, fie ea fizică, psihologică sau sexuală. Aceasta include violența comisă în cadrul cuplurilor căsătorite, de uniune civilă sau de drept comun. Victimele violenței domestice care raportează faptele pot beneficia de numeroase măsuri de protecție din partea instituțiilor și asociațiilor publice. Aceste măsuri se pot extinde chiar și asupra copiilor”¹⁰.

În România, violența domestică este definită¹¹. ca „orice interacțiune sau acțiune de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care are loc în mediul familial sau domestic sau între soți sau foști soți, indiferent dacă agresorul trăiește sau a trăit cu victima”. Mai mult, definiția detaliază diferitele manifestări posibile ale violenței domestice: violență verbală, psihologică, fizică, sexuală, economică, socială sau spirituală.

Definițiile belgiene și franceze consideră că violența domestică se bazează pe o relație de putere-bază de dominație. În acest sens, violența domestică este mai mult decât orice conflict, deoarece rezultă dintr-o poziție inegală între parteneri. În Belgia, raportul de evaluare GREVIO¹². constată o neconcordanță între definiție și aplicarea acesteia. Deși definiția este ambițioasă, în practică termenul

⁷ Institut pour l'Égalité des Femmes et des Hommes. (2015). *Plan d'action national de lutte contre toutes les formes de violence basée sur le genre 2015-2019*.

⁸ Collectif Contre les Violences Familiales et l'Exclusion (CFVE). (2019). *CVFE - La violence conjugale est une violence de genre*. Site du CFVE.

⁹ Direction des Affaires criminelles et des Grâces. (2011). *Guide de l'action publique, les violences au sein du couple*. Ministère de la Justice et des Libertés.

¹⁰ Direction de l'Information Juridique et Administrative. (2020, novembre). *Violence conjugale*. Ministère de la Justice et des Libertés.

¹¹ Agenția Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între Femei și Bărbați. (2003). *LEGE Nr. 217/2003 din 22 mai 2003 - republicată : Pentru prevenirea și combaterea violenței domestice*. Guvernul României.

¹² GREVIO - Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence.

„violență bazată pe gen” este folosit mai des, implicând o anumită neutralitate și ștergând ideea violenței împotriva femeilor¹³.

Mai mult, definițiile belgiene, franceze și românești recunosc că violența domestică se caracterizează printr-o formă diferită de violență: fizică, psihologică, verbală, sexuală sau chiar economică și administrativă. Aceste definiții recunosc, de asemenea, că violența domestică are un impact asupra familiilor și, prin urmare, trebuie pusă în aplicare o protecție pentru fiecare membru al unității familiale care suferă de aceste abuzuri .

¹³ Conseil de l'Europe. (2020, 21 septembre). *Le GREVIO publie son premier rapport sur la Belgique*. Convention d'Istanbul.

Violență verbală

adresarea printr-un limbaj ofensator, brutal, cum ar fi utilizarea insultelor, amenințărilor, cuvintelor și expresiilor degradante sau umilitoare etc.

Violența psihologică

impunerea voinței sau controlului personal, provocarea stărilor de tensiune și suferință mentală în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală, șantaj, violență demonstrativă împotriva obiectelor și animalelor, expunerea armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângeri de orice fel, urmărire ilicită, supraveghere a locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă etc

Violență fizică

vătămări corporale sau leziuni asupra sănătății prin lovire, împingere, trântire, tragere de păr, tăierea, arderea, sugrumarea, mușcătura în orice formă și de orice intensitate, inclusiv deghizată în urma accidentelor, prin otrăvire, intoxicație, precum și ca alte acțiuni cu efect similar etc.

Violența sexuală

agresiune sexuală, impunerea de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate pentru a obține relații sexuale forțate, viol marital, pornografie, prostituție etc.

Violența economică

interzicerea activității profesionale, lipsirea mijloacelor economice, inclusiv lipsa mijloacelor primare de subsistență, cum ar fi hrana, medicamentele, produsele de primă necesitate, furtul, interzicerea dreptului de a deține, de a folosi și dispune de bunuri comune etc.

Violența administrativă

confiscarea documentelor de identitate, restricționarea accesului la drepturile administrative etc.

Violența socială

impunerea izolării de familie, de comunitate sau de prieteni, interzicerea frecventării școlii sau a locului de muncă, interzicerea / limitarea realizărilor profesionale, impunerea izolării, inclusiv în casa comună etc.

Violența spirituală

subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii nevoilor moral-spirituale prin interzicerea, limitarea, ridiculizarea, penalizarea aspirațiilor membrilor familiei, accesul la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile.

Ciberviolența

confiscarea telefonului, mesaje SMS insultante, configurarea programelor spyware etc.

În Spania, una dintre consecințele celui de-al patrulea val al mișcării feministe și al mișcării #MeToo este lupta împotriva abuzului și violenței. Pe de altă parte, a ridicat o oarecare confuzie cu privire la modul de utilizare a termenilor violență de gen și violență domestică, atunci când nu au același sens. Într-adevăr, nu este același lucru să vorbim despre violența domestică, deoarece are loc acasă și poate fi săvârșită și suferită de orice membru al familiei. Dimpotrivă, violența bazată pe gen este cea care are loc împotriva femeilor, doar pentru că sunt femei, atât în interiorul, cât și în afara casei, atât în sfera muncii, cât și în cea socială. Acest tip de violență se bazează pe presupusa credință că un sex este superior celuilalt¹⁴.

Instituțiile publice spaniole și catalane și ONG-urile nu folosesc termenul violență domestică, deoarece se consideră că perpetuează lipsa recunoașterii sociale a faptului că abuzul asupra femeilor este o formă specifică de violență. Mai mult, un alt dezavantaj este că este prea larg, deoarece ia în considerare și maltratarea care poate fi exercitată și suferită de toți membrii familiei și nu se concentrează asupra maltratării suferite de femei, pur și simplu din simplul fapt că sunt femei.

În 2004, o lege spaniolă privind Măsurile de protecție cuprinzătoare împotriva violenței de gen¹⁵, prevede că violența de gen este violența îndreptată împotriva femeilor pur și simplu pentru că sunt femei și pentru că sunt considerate de agresorii lor drept persoane care nu au drepturile minime de libertate, respect și capacitatea de a lua o decizie. Deci, definiția spaniolă se referă la definițiile europene¹⁶ ale violenței bazate pe gen ca violență îndreptată împotriva unei persoane din cauza genului acelei persoane sau a violenței care afectează în mod disproporționat persoanele unui anumit gen. Violența împotriva femeilor este înțeleasă ca o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și înseamnă toate actele de violență bazate pe gen care au ca rezultat sau pot duce la vătămări fizice, vătămări sexuale, vătămări psihologice, economice sau suferințe femeilor.

Apropo, trebuie subliniat faptul că proiectul ACTIV se concentrează pe violența împotriva persoanelor care se definesc ca femei, dar partenerii proiectului recunosc că există violență domestică împotriva bărbaților și a altor membri ai familiei. Proiectul își limitează activitățile și resursele la femei, din cauza nevoilor specifice fiecărui grup, pe care acest proiect nu le are, prin urmare, se concentrează pe violența împotriva femeilor.

¹⁴ Yolanda Rodríguez - Carlos Berbell, Y. R.-C. B. (2020, août). *¿Cuál es la diferencia entre violencia doméstica y violencia de género?* Conflegal.

¹⁵ Ministerio de la Presidencia, relaciones con las cortes y memoria democrática. (2004). *Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado.

¹⁶ European Commission. (2020). *What is gender-based violence?*

Despre ce este vorba?

1. Violența domestică – o problemă generală

În 2014, Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA) a publicat un studiu privind violența împotriva femeilor în Uniunea Europeană¹⁷. Este cel mai exhaustiv sondaj în care au fost intervievate 42.000 de femei din 28 de state membre¹⁸. Iată elementele cheie care rezultă din aceasta :

- 1 din 3 femei cu vârsta peste 15 ani a suferit violență fizică și / sau sexuală, inclusiv 1 din 5 din partea unui (fost) soț.
- O femeie din 10 de peste 15 ani a fost victima violenței sexuale.
- 1 din 20 de femei a fost violată.
- 43% dintre femei au fost victime ale abuzului psihologic sau ale comportamentului dominant în contextul unei relații romantice.
- Pentru a aborda aceste probleme, există un gama largă legislativă.

Cifrele sunt alarmante. Consecințele sunt dezastruoase. Dar puține femei îndrăznesc să denunțe faptul că sunt victime, cu atât mai mult dacă sunt săvârșite de cineva apropiat, precum soțul lor, acest lucru se poate explica prin: frică, rușine, vinovăție, lipsa de încredere în autorități, percepția pe care o au alții despre violență etc. Consecințele sunt importante pe termen scurt și lung pentru victime. Din nou, frica, furia, angoasa, rușinea sunt emoții comune. În plus, există costurile intervențiilor judiciare și polițienești, asistenței sociale și absenței acțiunilor de sprijin din partea organizațiilor angajatoare.

Mai întâi trebuie să îi ajutăm pe oameni să conștientizeze situația în care se află, să înțelegem evenimentele care au condus la acest ciclu de violență. Înțelegerea gravității situației, care este miza, conduce la o transformare a sinelui. Aceasta este o condiție pentru a ieși din acest ciclu de violență. Să îți iei viața în mâini și să îți dorești să ieși din relația toxică. »

ASISTENT SOCIAL

¹⁷ European Union Agency for fundamental rights. (2014). *Violence against women : an EU-wide survey*.

¹⁸ Parlement Européen. (2019). *La violence envers les femmes dans l'Union européenne : État des lieux*.

De aceea, comunitatea internațională, Uniunea Europeană și toate statele membre se concentrează pe aceste probleme. Printre acestea, reintegrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică, este esențială.

Pentru noi, femeile, autonomia depinde de integrarea profesională. »

ASISTENT SOCIAL

2. Care este situația în țările partenere?

Este imposibil să generalizăm perspectivele și cifrele privind violența domestică în diferitele țări europene. Din punct de vedere metodologic, metodele de sondaj și eșantioanele nu sunt comparabile. Mai mult, definițiile în vigoare, provocările naționale și cadrele legislative pot influența evidențierea anumitor caracteristici. Cu toate acestea, datele prezentate mai jos arată amploarea problemei, care afectează toate țările europene.

În Belgia, mai mult de 1 din 3 femei (36%) au fost abuzate fizic și / sau sexual de la vârsta de 15 ani. . Conform liniei telefonice de asistență „violență domestică”, 4 din 5 apeluri provin de la femei care sunt victime ale violenței¹⁹. Conform unor cercetări mai recente (2021), 64% dintre belgienii cu vârste cuprinse între 16 și 69 de ani au fost victime ale violenței sexuale în timpul vieții. Sub această cifră găsim 81% dintre femeile belgiene, cifre similare cu cele din țările vecine. Dintre aceste persoane, 16% dintre femei au fost victime ale violului²⁰.

Raportul de sondaj „Cadre de vie et sécurité” publicat în 2019²¹. ne oferă o imagine de ansamblu excelentă asupra problemei din Franța. Între 2011-2018, se estimează că puțin mai puțin de 300.000 de persoane cu vârste cuprinse între 18 și 75 de ani s-au confruntat cu violență domestică în fiecare an. În medie, în fiecare an, în perioada 2011-2018, 213.000 de femei cu vârste cuprinse între 18 și 75 de ani s-au declarat victime ale violenței fizice sau sexuale de către un soț (partener, partener într-un parteneriat, iubit) sau un fost soț. Dintre aceste victime, 29% au vârste cuprinse între 18 și 29 de ani. Pe lângă această prezentare generală, este relevant să se utilizeze expertiza Fédération Nationale Solidarités Femmes (FNSF). Această structură este un actor de referință în ceea ce privește violența domestică. Raportul său statistic²² publicat în 2006 este încă relevant pentru situația actuală și analizează violența domestică în Franța, descriind consecințele acesteia asupra femeilor confruntate

¹⁹ IWEPS. (2016). *Les violences faites aux femmes en Wallonie : état des lieux en chiffres*. Service Public Wallonie.

²⁰ Belspo. (2021). *UN-MENAMAIS : Compréhension des Mécanismes, Nature, Magnitude et Impact de la Violence Sexuelle en Belgique*. Universiteit Gent.

²¹ Ministère de l'Intérieur. (2019). *Rapport d'enquête « Cadre de vie et sécurité » 2019*.

²² Fédération Nationale Solidarité Femmes. (2017). *Guide juridique : Logement et violences conjugales*.

cu violența domestică. Acestea pot duce la situații de dificultăți economice, precaritate și excludere în ceea ce privește aspectele economice, locuința și legăturile sociale.

Violența împotriva femeilor, și anume aceea care se întâmplă la nivel domestic, a fost un subiect tabu **în România** în perioada comunistă. Abia după anul 2000 și în contextul aderării la UE, violența bazată pe gen a devenit subiectul acțiunilor sociale și legislative, dar implementarea efectivă rămâne în urmă datorită atitudinilor și mentalităților sociale care au împiedicat emanciparea femeilor. În România, 1 din 4 femei recunoaște că au fost agresată fizic sau sexual de partenerul sau fostul partener și 1 din 3 că au suferit o formă de violență de-a lungul vieții ²³. Dincolo de aceste cifre, există multe femei care păstrează abuzul drept secretul lor murdar pentru că se simt vinovate, iar altele consideră că abuzul este ceva normal.

Potrivit unui raport²⁴ care vizează evaluarea progreselor realizate în planul operațional conceput pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și în prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021, în 2019, numărul cazurilor de violență domestică au crescut cu 6,34% față de 2018. De asemenea, comparativ cu 2018: cazurile de crimă (în urma violenței domestice) au crescut cu 2,6%, bătăile și alte violențe au crescut cu 14,8%, proxenetismul 80%, violul 15,8%, agresiunea sexuală 27,6%, hărțuirea sexuală cu 100%, pornografie infantilă cu 400%, nerespectarea ordinelor de protecție cu 59%. Din 46.012 victime ale violenței domestice în 2019, 29.143 erau femei (deci, 63%).

Cu toate acestea, în România, potrivit statisticilor oficiale prezentate de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între bărbați și femei, există 29 de centre pentru victimele violenței domestice, dintre care 18 sunt deținute de stat și 11 sunt private. Aceste adăposturi nu sunt suficiente pentru a asigura servicii sociale tuturor victimelor violenței domestice și există orașe și județe fără niciun adăpost pentru victimele violenței domestice.

În Spania, 1.079 de femei au fost ucise de la 1 ianuarie 2003 până în prezent²⁵ și în Catalonia, au existat 169 de crime de la 1 ianuarie 2003 până în prezent ²⁶. Chiar dacă numărul femeilor victime ale violenței de gen a scăzut în ultimii cinci ani, diferența nu este foarte vizibilă. Grupa de vârstă cu cele mai multe victime este de 31-40 de ani, urmată de 41-50 de ani și în cele din urmă de 21-30 de ani.

Problema socială a violenței bazate pe gen nu prejudiciază doar femeile, ci atacă și dăunează și copiilor. De exemplu, ca urmare a violenței bazată pe gen, 304 de copii au rămas orfani de la 1 ianuarie 2013 până în prezent în Spania²⁷.

²³ European Union Agency for fundamental rights. (2014). *op. cit.*

²⁴ Agenția Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între femei Și Bărbați. (2019a). *Raport de monitorizare a stadiului implementării planului operațional pentru implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021*. Guvernul României.

²⁵ April 2021.

²⁶ Ministerio de Igualdad. (2021). *Portal Estadístico Violencia de Género*.

²⁷ Ministerio de Igualdad. (2021). *Mujeres - Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género*.

În lupta împotriva violenței de gen există un număr mare de instrumente fundamentale care permit victimelor să fie protejate de agresorul lor. **Una dintre ele este reclamația**²⁸, deoarece datorită acestora sunt puse în mișcare procesele de protecție și asistență pentru victimele violenței de gen .

- În Spania, 60,51% dintre femei nu au raportat abuzul, comparativ cu 20,75% care au raportat. Mai multe detalii pot fi menționate aici, cum ar fi lipsa de credibilitate a autorităților , teama de a fi judecată de societate sau chiar mai rău, teama de a „agrava” violența, lipsa mijloacelor sau facilităților pentru a face acest lucru. , printre alte elemente.
- În 2014, în Belgia, au fost raportate la poliție 39.668 de plângeri privind violența în parteneriat. Cu toate acestea, 78% dintre victime nu au raportat faptul că au suferit în urma violenței domestice. Dintre victimele care vorbesc despre asta, doar 33% apelează la medicul lor sau la un centru de sănătate, 22% la poliție, 18% la un spital, 17% la un serviciu juridic sau avocat și 10% la serviciile sociale²⁹.
- În Franța, doar 18% dintre victime au depus o plângere și doar o minoritate a victimelor se adresează serviciilor sociale sau medicale. În medie, între 2011 și 2018, 15% dintre victimele violenței domestice au fost văzute de un medic, 14% au consultat cel puțin o dată un psihiatru sau un psiholog și 12% au vorbit despre situația lor la serviciile sociale.

Aceste cifre arată că sprijinul pentru violența domestică nu este eficient în țările analizate. Puține femei caută ajutor și urmează întreaga procedură de sprijin. Această problemă ne obligă să ne întrebăm despre motivul pentru care sprijinul nu oferă un ajutor global victimelor.

Un alt instrument este **ordinul de protecție**³⁰. Scopul principal este de a interzice agresorului să se apropie de victimă. În Spania, 504.619 ordine de protecție au fost formulate de la 1 ianuarie 2007 până la 30 iunie 2020, iar în Catalonia, au existat 65.061 ordine de protecție din 2009 până în prezent. În România, unele femei reușesc să evadeze din casele lor abuzive și să obțină un ordin de restricție de la poliție sau în instanță, dar acest lucru nu înseamnă că sunt pe deplin protejate, dat fiind că aproximativ 30% din ordinele de restricție sunt încălcate în fiecare an³¹. Și aici sistemul merită îmbunătățit

²⁸ Ministerio de Igualdad. (2021). *Boletines Estadísticos Mensuales - Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género*.

²⁹ Institut pour l'Égalité des Femmes et des Hommes. (2019). *Non aux violences : Plan d'action national de lutte contre toutes les formes de violences basées sur le genre*.

³⁰ Ministerio de Igualdad. (2021c). *op.cit.*

³¹ Agenția Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între femei Și Bărbați. (2020). *Violența domestică*. Guvernul României

Cadrul legal

După ce am vorbit despre definiții și înainte de a lua în considerare problema ocupării forței de muncă, este important să cream o imagine de ansamblu a legislației în vigoare în ceea ce privește egalitatea de gen la locul de muncă, lupta împotriva discriminării și combaterea violenței domestice. Într-adevăr, legislația ajută la înțelegerea de ce anumite măsuri sunt puse în aplicare și evidențiază lipsa acțiunilor din statele membre.

Corpul legislativ care subliniază problemele legate de eliminarea violenței împotriva femeilor și acțiunile care trebuie puse în aplicare este împărțit în diferite niveluri. La cel mai înalt nivel se află instrumentele internaționale. Apoi, urmează legislația europeană și apoi corpul de norme în vigoare în fiecare stat membru.

1. Tratatul internațional și declarațiile

În 1948, statele adoptă **Declarația Universală a Drepturilor Omului**³² care prevede că „toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi” (articolul 1) și că „[e] toți au acces liber la toate drepturile și libertățile prevăzute în această declarație, fără nicio distincție de orice fel, cum ar fi rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opinia politică sau de altă natură, originea națională sau socială, proprietatea, nașterea sau alt statut ”(articolul 2). Declarația Universală a Drepturilor Omului este primul instrument internațional și obligatoriu din punct de vedere juridic (este într-adevăr considerat acum drept internațional customary) care stabilește principiul nediscriminării. Articolul 23 din aceasta Declarație este, de asemenea, important, deoarece se referă la dreptul la muncă în condiții echitabile și favorabile. Articolul 25 garantează accesul la servicii sociale și asistență specifică în caz de nevoie.

În 1966, **Pacturile internaționale privind drepturile civile și politice**³³ și **Drepturile economice, sociale și culturale**³⁴ reiterează și dezvoltă drepturile fundamentale recunoscute în Declarația Drepturilor Omului. Ele impun în principal obligații statelor și nu entităților private. Este interesant pentru că, în ambele, este amintită interdicția discriminării (menționând doar „sexul” și nimic legat de gen). Articolul 7 al celui de-al doilea Pact ar putea fi folosit ca bază pentru a dezvolta politici pentru entitățile angajatoare private pentru a le face actori ai protecției împotriva violenței împotriva femeilor: „Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul tuturor la justiție și condiții favorabile de muncă [...]”.

În plus, comunitatea internațională a adoptat mai multe instrumente (atât obligatorii, cât și neobligatorii) de o relevanță deosebită pentru acest subiect. Merită menționat următoarele.

³² Office of the High Commissioner. (1984). *Universal Declaration of Human Rights*. United Nations.

³³ Office of the High Commissioner. (1966). *International Covenant on Civil and Political Rights*. United Nations.

³⁴ Office of the High Commissioner. (1966). *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*. United Nations.

Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor³⁵ (1979, intrare în vigoare în 1981) și **Declarația privind eliminarea violenței împotriva femeilor**³⁶ (1993) au avantajul de a acorda o atenție deosebită situației femeilor.

Tot în 1993, **Conferința mondială a drepturilor omului**³⁷ a decis că violența împotriva femeilor este o încălcare a drepturilor omului. **Declarația de la Viena și Programul de acțiune** solicită numirea unui Raportor special pentru violența împotriva femeilor³⁸.

În 1995, la cea de-a 4-a Conferință asupra femeilor, violența împotriva femeilor a fost identificată ca un domeniu critic de îngrijorare și a fost inclusă în **Platforma de Acțiune de la Beijing**, care enumeră măsurile care trebuie luate de către cele 189 de state părți pentru a combate o astfel de violență. Declarația de la Beijing urmează 20 de ani de muncă activistă și recunoaște egalitatea dintre bărbați și femei ca o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă și democrație. A fost înființată o **Comisie privind statutul femeii**³⁹ pentru a evalua implementarea Platformei de acțiune de la Beijing.

În 2006, este publicat **Studiul aprofundat al Secretarului General privind toate formele de violență împotriva femeilor**⁴⁰. Este un raport complet care are o viziune largă asupra problemei, abordând factorii de risc, consecințele și diferitele forme de violență împotriva femeilor. Raportul prezintă, de asemenea, practici încurajatoare, în special în ceea ce privește sistemul juridic și îngrijirea victimelor.

În 2013, prevenirea și eradicarea violenței împotriva femeilor devine o problemă internațională prioritară, iar în 2016, la cea de-a **60-a sesiune a Comisiei pentru statutul femeii**, sunt solicitate măsuri concrete pentru îmbunătățirea legislației existente. În 2017, evaluarea⁴¹ cadrului juridic internațional existent avertizează că aplicarea standardelor internaționale este insuficientă.. Și în 2020, s-a decis consolidarea eforturilor pentru îndeplinirea obiectivelor Declarației de la Beijing și ale Programului la cea de-a **64-a sesiune a Comisia pentru statutul femeii**⁴².

În paralel, în 2012, **Obiectivele de dezvoltare durabilă** (ODD) au fost stabilite la Conferința de la Rio pentru dezvoltare durabilă. Acestea înlocuiesc Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM), care au vizat, printre altele, eradicarea sărăciei. ODD sunt obiective universale stabilite pentru a aborda provocările ecologice, politice și economice ale lumii. Cele 17 ODD sunt strâns legate de dezvoltarea durabilă incluzivă și stau la baza acțiunilor internaționale, europene și naționale (de la actori publici și

³⁵ United Nations. (1979). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*.

³⁶ General Assembly of the United Nations. (1994). *Declaration on the Elimination of Violence against Women*.

³⁷ Conférence mondiale sur les droits de l'Homme. (1993). *Déclaration et programme d'action de Vienne*. United Nations.

³⁸ UN Women. (2020). *Ending violence against women : Global norms and standards*.

³⁹ UN Women. (2018). *Commission on the status of women*.

⁴⁰ General Assembly of the United Nations. (2006). *In-depth study on all forms of violence against women*. eSubscription to United Nations Documents.

⁴¹ General Assembly of the United Nations. (2017). *Adequacy of the international legal framework on violence against women*. United Nations.

⁴² UN Womens. (2020). *op. cit.*

privați). Al cincilea obiectiv de dezvoltare durabilă⁴³ de a realiza egalitatea de gen și automatizarea; aceasta include eliminarea violenței împotriva femeilor.

În cele din urmă, Convenția C190 privind violența și hărțuirea⁴⁴ și Recomandarea⁴⁵ aferentă prevăd o protecție interesantă împotriva violenței și hărțurii în câmpul muncii și reamintesc datoria statelor de a lua în considerare impactul violenței domestice în plan profesional. În acest sens, articolul 10 litera (f) prevede că fiecare stat membru ar trebui să ia măsurile adecvate pentru a „recunoaște efectele violenței domestice și, în măsura în care este rezonabil practic, să-i atenueze impactul în câmpul muncii”. Acest lucru este dezvoltat în Recomandare, unde se specifică că astfel de măsuri „ar putea include (a) concediu pentru victimele violenței domestice; (b) aranjamente de lucru flexibile și protecție pentru victimele violenței domestice; (c) protecție temporară împotriva concedierii victimelor violenței domestice, după caz, cu excepția motivelor care nu au legătură cu violența domestică și consecințele acesteia; (d) includerea violenței domestice în evaluările riscurilor la locul de muncă; (e) un sistem de trimitere la măsuri publice de atenuare a violenței domestice, acolo unde există; și (f) sensibilizarea cu privire la efectele violenței domestice.” (17).

De asemenea, este demn de subliniat ceea ce se recomandă la punctul 17: „Sprijinul, serviciile și remediile pentru victimele violenței și hărțurii bazate pe gen menționate la articolul 10 litera (e) din Convenție ar trebui să includă măsuri precum: (a) sprijin pentru (b) servicii de consiliere și informare, într-un mod accesibil, după caz; [...]”.

În țările care au ratificat-o⁴⁶, Convenția și Recomandările mandatează diferiți actori, precum întreprinderile, să ia atitudine în această privință și să își adapteze politicile de CSR pentru a îmbunătăți protecția victimelor violențelor domestice

⁴³ General Assembly of the United Nations. (2015). *Draft outcome document of the United Nations summit for the adoption of the post-2015 development agenda*. United Nations.

⁴⁴ International Labour Organization. (2019a). *op. cit.*

⁴⁵ International Labour Organization. (2019b). *R206 - Violence and Harassment Recommendation*.

⁴⁶ Până în prezent (iunie 2021), șase țări au ratificat convenția: Argentina, Ecuador, Fiji, Namibia, Somalia și Uruguay. Franța intenționează să o ratifice în iulie 2021.

2. Consiliul Europei⁴⁷ și Convenția de la Istanbul

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice⁴⁸, cunoscută sub denumirea de **Convenția de la Istanbul**, previne, reprimă și urmărește eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. În prezent, Convenția a fost ratificată de 33⁴⁹ de părți interesate și 12 părți au semnat-o, dar nu au ratificat-o⁵⁰, inclusiv Uniunea Europeană. Este demn de remarcat aici faptul că Comisia Europeană și-a exprimat intenția de a propune măsuri în 2021 pentru a atinge obiectivele Convenției de la Istanbul dacă aderarea la UE rămâne blocată.

Textul evidențiază ideea de gen (dincolo de sex) și recunoaște că femeile sunt deosebit de vulnerabile la violență din cauza relațiilor de putere înrădăcinate istoric. Acest text este primul text obligatoriu din punct de vedere juridic și oferă un cadru legal pentru protejarea victimelor și urmărirea penală a infractorilor. Interesul Convenției de la Istanbul este, de asemenea, să recunoască diferitele tipuri de violență care există menționate mai sus.

Acest instrument legislativ consacră împuternicirea femeilor ca obiectiv. Prin urmare, femeile sunt implicate în lupta lor (articolul 1). Interesul textului este, de asemenea, de a oferi definiții concrete, dar care acoperă în general (articolul 3). Adoptarea unui astfel de instrument scoate și problema violenței împotriva femeilor doar din sfera privată, făcând din lupta împotriva violenței o problemă publică. Mai mult, lupta împotriva unei astfel de violențe trebuie să fie fără niciun fel de discriminare, iar lista posibilelor discriminări este largă (articolul 4). Articolul 15 insistă asupra importanței formării profesioniștilor responsabili de femeile care se confruntă cu violența, în timp ce articolul 17 încurajează sectorul privat să ia parte la luptă. Această dispoziție poate fi utilizată ca bază pentru ca statele să adopte măsuri care încurajează politicile CSR în sectorul privat.

Convenția de la Istanbul este, de asemenea, cunoscută pentru cele 4 domenii de acțiune (cele 4 Ps) :

1. *Prevenire: campanii de conștientizare, mass-media și acțiuni din sectorul privat pentru combaterea stereotipurilor, programe de formare și educație etc.*
2. *Protecție: asistență pentru linii de ajutor, adăposturi și centre de criză, ordine de restricție pentru autorii violențelor etc.*
3. *Urmărire penală: definiții și incriminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor etc.*

⁴⁷ Consiliul UE, cunoscut și sub denumirea de „Consiliul de Miniștri”, este o instituție a Uniunii Europene în care miniștrii competenți se întrunesc în funcție de subiectele de pe ordinea de zi. Consiliul European reunește șefii de stat și de guvern ai statelor membre ale Uniunii Europene. Consiliul Europei este o organizație interguvernamentală care nu face parte din Uniunea Europeană (are 47 de membri, inclusiv cele 27 de state membre UE).

⁴⁸ Council of Europe. (2011). *op. cit.*

⁴⁹ Turcia s-a retras din Convenție în iulie 2021.

⁵⁰ Council of Europe. (2011). *op. cit.*

4. *Politici integrate: acțiuni comune ale tuturor părților interesate și sprijin financiar și uman pentru implementarea acțiunilor.*

Convenția stabilește, de asemenea, un mecanism de monitorizare la două niveluri. În primul rând, Grupul de experți privind violența împotriva femeilor și violența în familie (GREVIO) este un organism independent responsabil, printre altele, de evaluarea punerii în aplicare a convenției în statele semnatare. În al doilea rând, Comitetul părților este un organism politic care reunește reprezentanți oficiali ai părților.

3. Legislația Uniunii Europene

Nediscriminarea și egalitatea dintre bărbați și femei sunt consacrate în articolul 1 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE)⁵¹. Carta drepturilor fundamentale⁵² condamnă discriminarea bazată pe sex și nu pe gen ...) și garantează dreptul la integritate fizică și morală.

În cadrul legal al Uniunii Europene, nu există niciun instrument dedicat în special protecției femeilor împotriva violenței. Mai mult, trebuie reamintit faptul că Uniunea Europeană a semnat, dar nu a ratificat încă Convenția de la Istanbul. Dar există unele în domenii mai specifice și conțin dispoziții relevante în această chestiune. În acest sens:

- Directiva (2006/54 / CE) privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al tratamentului egal al bărbaților și femeilor în materie de angajare și ocupare vizează asigurarea egalității între bărbați și femei în sfera ocupării forței de muncă. Doar discriminarea pe bază de sex (și nu pe bază de gen) este interzisă. Nu există nicio prevedere pentru persoanele care se confruntă cu violență.
- Directiva (2010/41 / UE) privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei care desfășoară o activitate independentă este complementară Directivei 2006/54 / C, deoarece conține dispoziții care interzic discriminarea pe baza sexului pentru lucrătorii independenți. Directiva (2004/113 / CE) privind egalitatea de tratament în accesul și furnizarea de bunuri și servicii face parte, de asemenea, din „pachetul” de tratament egal între bărbați și femei”.
- Directiva (2011/36 / UE care înlocuiește Decizia-cadru 2002/629 / JAI a Consiliului) privind combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor sale face parte dintr-un cadru european dedicat luptei împotriva traficului de persoane, inclusiv violenței împotriva femeilor.
- Directivele 2012/29 / UE și 2011/99 / UE și Regulamentul 606/2013 . specifică protecția victimelor indiferent de naționalitatea acestora și indiferent de locul din UE în care a avut loc infracțiunea. Toată această legislație include o abordare bazată pe gen

⁵¹ European Union. (2012a). *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union*. EUR-Lex.

⁵² European Union. (2012b). *Charter of Fundamental Rights of the European Union*. EUR-Lex.

Cu toate acestea, instituțiile europene au publicat diverse comunicări, strategii, declarații, recomandări, opinii etc., (soft law) pentru a sprijini eforturile de combatere a violenței împotriva femeilor. În ciuda faptului că nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic, aceste texte au o puternică valoare politică și trebuie să ghideze acțiunile statelor membre și, într-o anumită măsură, ale actorilor privați europeni ale căror acțiuni pot avea un impact puternic.

Institutul European pentru Egalitatea de Gen⁵³ - singura agenție a UE dedicată exclusiv egalității de gen - și **Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale**⁵⁴ - responsabilă cu protecția drepturilor omului în UE - sunt agenții a căror activitate zilnică include combaterea violenței împotriva femeilor, inclusiv violența domestică cu care se pot confrunta.

Parlamentul European a discutat pentru prima dată problema violenței împotriva femeilor într-o rezoluție din 11 iunie 1986. De atunci, a fost deosebit de activ în acest domeniu, și anume prin acțiunea unei comisii parlamentare dedicate: **Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (FEMM)**.

În 2008, « **Directivile UE privind violența împotriva femeilor și fetelor și combaterea tuturor formelor de discriminare împotriva lor** »⁵⁵. sunt adoptate de UE pentru a trata subiectul drepturilor femeilor și pentru a se concentra asupra problemei violenței împotriva femeilor. Pentru prima dată, se stabilesc 4 obiective operaționale :

- Promovarea egalității de gen și a luptei împotriva discriminării femeilor.
- Colectarea datelor privind violența împotriva femeilor și dezvoltarea indicatorilor.
- Elaborarea unor strategii eficiente, coordonate.
- Combaterea impunității autorilor violenței împotriva femeilor și accesul la justiție al victimelor.

Din 2009⁵⁶, Parlamentul cere Comisiei Europene să pună în aplicare o directivă generală privind prevenirea și eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor (care ar umple majoritatea lacunelor existente). În 2011, Parlamentul European a adoptat „**Rezoluția privind prioritățile și schița unui nou cadru de politică al UE pentru combaterea violenței împotriva femeilor**”⁵⁷, pentru a-și face cunoscut public opiniile cu privire la violența împotriva femeilor și pentru a îndemna statele membre să ia măsuri și să o urmeze. Mai mult, în 2014, Parlamentul a cerut Consiliului European să adauge violența împotriva femeilor ca act criminal în temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE.

În 2017, **Inițiativa Spotlight**⁵⁸ este înființată de Uniunea Europeană și Națiunile Unite ca parte a programului de dezvoltare durabilă 2030. În acest cadru, un buget de 500 de milioane de euro este alocat eradicării violenței împotriva femeilor.

⁵³ <https://eige.europa.eu/fr/in-brief>

⁵⁴ <https://fra.europa.eu/fr>

⁵⁵ Council of the European Union. (2008). *EU guidelines on violence against women and girls and combating all forms of discrimination against them*.

⁵⁶ European Parliament. (2009). *European Parliament resolution of 26 November 2009 on the elimination of violence against women*.

⁵⁷ European Parliament. (2011). *European Parliament resolution of 5 April 2011 on priorities and outline of a new EU policy framework to fight violence against women*.

⁵⁸ <https://www.un.org/fr/spotlight-initiative/>

În martie 2020, Comisia Europeană publică prima sa „**Strategie pentru egalitatea de gen: luptă pentru o Uniune a egalității**”⁵⁹. Unele dintre obiectivele acestei strategii sunt de a pune capăt violenței de gen și de a asigura participarea și oportunitățile egale pe piața muncii. Una dintre acțiunile concrete propuse este incriminarea violenței împotriva femeilor.

În noiembrie 2020, Comisia Europeană lansează o declarație „**Oprțiți violența împotriva femeilor: Declarația Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant**” care avertizează asupra creșterii violenței în urma crizei COVID-19. Textul solicită Uniunii Europene să își continue eforturile. În același timp, Comisia publică „**noul plan de acțiune al UE privind egalitatea de gen și abilitarea femeilor în acțiunea externă 2021–2025 (GAP III)**” care urmărește să accelereze progresul în ceea ce privește abilitarea femeilor și fetelor și să protejeze câștigurile obținute în ceea ce privește egalitatea de gen în timpul cei 25 de ani de la adoptarea Declarației de la Beijing și a Platformei sale de acțiune.

În Rezoluția⁶⁰ sa din 21 ianuarie 2021 privind Strategia UE pentru egalitatea de gen, Parlamentul European „susține angajamentul Comisiei de a combate violența de gen, de a sprijini și de a proteja victimele acestor infracțiuni și de a se asigura că responsabilii sunt responsabili pentru crimele lor; sprijină planul Comisiei de a continua să preseze pentru ratificarea la nivelul UE a Convenției de la Istanbul; subliniază, în acest context, necesitatea unor măsuri specifice pentru soluționarea disparităților existente în legislații, politici și servicii între statele membre și creșterea violenței domestice și de gen în timpul pandemiei COVID-19; atrage totuși atenția asupra faptului că mai multe încercări de a convinge statele membre reticente au eșuat și că guvernul Ungariei a decis recent să nu ratifice deloc Convenția; **salută cu căldură, prin urmare, intenția Comisiei de a propune măsuri în 2021 pentru a atinge obiectivele Convenției de la Istanbul dacă aderarea la UE rămâne blocată; solicită începerea acțiunilor pregătitoare acum pentru a lansa măsuri juridice suplimentare obligatorii și o directivă-cadru a UE pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență de gen, [...]** cu o abordare intersecțională puternică; [...]; reamintește că aceste noi măsuri legislative ar trebui să fie complementare ratificării Convenției de la Istanbul [...]” (§17). De asemenea, afirmă în mod explicit că „[b] elimină faptul că lucrătoarele care suferă de violență de gen ar trebui să aibă dreptul la o reducere sau reorganizare a programului lor de lucru și la o schimbare a locului de muncă; consideră că violența bazată pe gen ar trebui inclusă în evaluările riscurilor la locul de muncă [...]” (§25). Prin această rezoluție, Parlamentul își reafirmă intenția de a asigura, la nivel european, o protecție mai bună pentru femeile care se confruntă cu violența domestică și de gen, inclusiv la locul de muncă.

În plus, **Comitetul Economic și Social European (CESE)**, societatea civilă europeană (de exemplu, Lobby-ul European al Femeilor) sunt deosebit de active și solicită Uniunii Europene să ia o poziție mai puternică - și să se afirme - cu privire la problema violenței împotriva femeilor⁶¹.

Statele semnatare a Convenției de la Istanbul trebuie să se asigure că au implementat un cadru juridic național pentru a îndeplini obiectivele convenției. În prezent, majoritatea statelor membre au avut un plan național de acțiune pentru combaterea violenței împotriva femeilor⁶². Mai ales având în vedere că

⁵⁹ European Commission. (5 March 2020). *Gender Equality Strategy : Striving for a Union of equality*.

⁶⁰ European Parliament. (2021). *European Parliament resolution of 21 January 2021 on the EU Strategy for Gender Equality*.

⁶¹ Shreeves R. Prpic M. (2019, septembre). « La violence envers les femmes dans l'Union européenne ». *EPRS. Service de recherche du Parlement européen*.

⁶² *Ibidem*.

toate statele membre au semnat Convenția de la Istanbul, iar 21 dintre ele au ratificat-o (în noiembrie 2020)⁶³.

4. Belgia

Autoritățile belgiene (la nivel federal și federativ, în funcție de competențele lor respective) au acționat în lupta împotriva violenței domestice prin diferite unghiuri de abordare. Pentru a completa cadrul legal belgian - inclusiv legile penale -, autoritățile au adoptat, de asemenea, planuri de acțiune pentru a aborda această problemă transversală, cum este cea a violenței domestice.

În ceea ce privește chestiunile penale, Belgia a adoptat mai multe legi care au ca scop consolidarea protecției victimelor violenței domestice.

Acest lucru s-a făcut luând în considerare faptul că o infracțiune comisă de un membru al familiei este o **circumstanță agravantă** (a se vedea articolul 410 din Codul penal belgian), implicând sancțiuni mai severe. În acest context, s-a specificat, cu o lege adoptată în 1997 (așa-numita „Loi Lizin”⁶⁴), că același lucru se va aplica dacă făptuitorul a comis infracțiunea sau agresiunea împotriva soției sau a persoanei cu care conviețuiește sau au conviețuit și au avut sau au avut o relație emoțională și sexuală de durată. Fapt important în Belgia, acest „Loi Lizin” a consacrat ideea că violența domestică nu poate fi limitată la zona privată și să rămână nepedepsită.

Mai mult, este demn de remarcat faptul că violul între soți a fost recunoscut drept infracțiune, conform legii belgiene, în 1989⁶⁵ și că violența psihologică și hărțuirea morală fac parte din formele de violențe care sunt pedepsite, de la modificarea Codului penal în 1998⁶⁶.

În plus, o altă similitudine cu vecinul său francez (vezi infra), este recunoașterea legală a femeilor confruntate cu violența domestică („violence conjugale”) ca persoane vulnerabile. Acest lucru permite, în anumite circumstanțe, ridicarea secretului profesional în caz de abuz (a se vedea articolul 458bis din Codul penal, modificat în 2013).

În contextul Circularei Zero Toleranță care a intrat în vigoare în 2006⁶⁷, trebuie aplicate proceduri specifice în cazul violenței domestice. Tezele includ, printre altele:

- Poliția are un rol important în a răspunde victimelor și a lua declarații și mărturii corecte pentru a se asigura că procesul are succes. În acest stadiu se iau primele măsuri legale și medicale dacă se consideră necesar să se ia măsuri urgente.

⁶³ Jurviste U, Shreeves R. (2020, novembre). « La Convention d'Istanbul, un outil pour lutter contre les violences à l'encontre des femmes et des filles ». *EPRS. Service de recherche du Parlement européen*.

⁶⁴ Moniteur belge. (6 février 1998). *Loi visant à combattre la violence au sein du couple*.

⁶⁵ Moniteur belge. (4 juillet 1989). *Loi modifiant certaines dispositions relatives au crime de viol*.

⁶⁶ Moniteur belge. (30 octobre 1998). *Loi qui insère un article 442bis dans le Code pénal en vue d'incriminer le harcèlement*.

⁶⁷ Ministère public. *Circulaire COL 4/2006 (révisée le 12.10.2015) – Circulaire commune du Ministère de la Justice et du Collège des procureurs généraux relative à la politique criminelle en matière de violence dans le couple*. Consultée sur le site du l'IEFH.

- Pentru așa-numitele măsuri „urgente și provizorii”, instanțele (inclusiv instanțele de familie) pot stabili reședințele separate, pot facilita prezența continuă a soției în casa conjugală (dacă este victimă a violenței), pot stabili aranjamentele de custodie pentru copii, acordă custodia soției, soluționează chestiuni legate de mobilă și împrumuturi curente, interzice bărbatului să intre în reședința ocupată de victimă etc.
- În ceea ce privește scoaterea făptuitorului din casă, o lege datând din 2003⁶⁸ asigură dreptul victimei de a solicita utilizarea reședinței și conferă procurorului, în anumite circumstanțe, obligația făptuitorului să părăsească locuința pentru 10 zile cu interdicție de abordare. Mergând mai departe, o lege adoptată în 2012⁶⁹ stabilește o interdicție temporară de ședere pentru făptuitor.

Din 2001, Belgia a adoptat, de asemenea, mai multe Planuri, cu particularitatea de a asocia diferitele niveluri de elaborare a politicilor (Stat federal, Regiuni și Comunități) sub coordonarea Institutului pentru egalitatea între femei și bărbați⁷⁰. Într-adevăr, aici, violența domestică este tratată prin spectrul violenței bazate pe gen și abordată ca un obstacol în calea egalității între femei și bărbați, pentru a asigura siguranța primului și, prin urmare, egalitatea de gen.

Într-o perspectivă a îmbunătățirii continue a politicilor împotriva violenței de gen, cinci Planuri Naționale de Acțiune (PAN) au fost adoptate din 2001.

În PAN 2015-2019⁷¹, **ocuparea forței de muncă** este considerată ca parte a procesului de recuperare a femeilor confruntate cu violență; în acest sens, este încurajată **metoda „outreaching”**, în materie de acompaniament în procesul de căutare a unui loc de muncă.

Acest PAN abordează, de asemenea, rolul întreprinderilor în contextul violenței domestice. O măsură vizează investigarea rolului pe care l-ar putea juca în prevenirea sau sensibilizarea la această problemă, precum și în sprijinul lucrătorilor care sunt victime ale unei astfel de violențe (măsura 17). Aceasta este urmată de o listă - scurtă - a patru măsuri care urmăresc implicarea angajatorilor și a turiștilor în prevenirea violenței de gen. În plus, **locul de muncă este recunoscut ca un potențial spațiu sigur**, deoarece se afirmă că angajații confrunțați cu violența domestică ar trebui să fie informați, la locul lor de muncă, cu privire la structurile de sprijin existente (măsura 114).

În plus, **„Conférence interministérielle (CIM) Droits des femmes”⁷²** a fost creată în 2019 și reunește miniștrii francofoni responsabili cu drepturile femeilor. În cadrul IMC, lupta împotriva violenței împotriva femeilor este o problemă importantă.

⁶⁸ Moniteur belge. (28 janvier 2003). *Loi visant à l'attribution du logement familial au conjoint ou au cohabitant légal victime d'actes de violence physique de son partenaire, et complétant l'article 410 du Code pénal.*

⁶⁹ Moniteur belge. (15 mai 2012). *Loi relative à l'interdiction temporaire de résidence en cas de violence domestique.*

⁷⁰ <https://igvm-iefh.belgium.be/en>.

⁷¹ Institut pour l'Égalité des Femmes et des Hommes. (2019). *op. cit.*

⁷² Fédération Wallonie-Bruxelles. *Plan Intra-francophone de lutte contre les violences faites aux femmes 2020-2024.*

Pentru perioada următoare, au fost adoptate diverse planuri, care acoperă diverse domenii geografice și competențe. „Planul intra-francofon de luptă împotriva violențelor asupra femeilor”⁷³, publicat la sfârșitul anului 2020 include acțiuni de o relevanță deosebită pentru acest proiect ACTIV: vizează consolidarea coordonării dintre servicii și a sprijinului acordat victimelor din cadrul ministerelor relevante. De asemenea, oferă măsuri îndreptate către făptași, pentru o mai bună urmărire. Iată două exemple concrete de măsuri încurajate prin plan, care sunt interesante pentru preocuparea noastră specifică:

- Măsura 36, menită să consolideze **instruirea privind violențele împotriva femeilor pentru profesioniștii care lucrează la reintegrare profesională**;
- Măsura 54, menită să pună în aplicare, în cadrul ministerelor de limbă franceză și în cadrul organismelor publice, o politică dedicată **sprijinului victimelor violențelor domestice**.

Planul de la Bruxelles privind lupta împotriva violențelor împotriva femeilor („Plan bruxellois de lutte contre les violences faites aux femmes”), adoptat pentru aceeași perioadă, pe baza competențelor regiunii în materie de ocupare a forței de muncă, merge puțin mai departe cu acțiuni precum acțiunea 24 „promovarea luptei împotriva violenței împotriva femeilor în politicile regionale pentru ocuparea forței de muncă”. Pe baza acestui fapt, **companiile ar trebui să fie sensibilizate și ar trebui să includă această problemă în Planurile lor de Diversitate, iar operaționalizarea proiectului CEASE ar trebui urmărită**. Mai mult, recunoaște **companiile și serviciile publice, ca angajatori, ca părți interesate cheie** pentru implementarea acțiunilor pe care le conține .

5. Franța

Violența domestică este o problemă care necesită acțiuni transversale care nu pot fi limitate la o sferă sau o regiune. Considerat ca o problemă cu adevărat importantă în Franța, a fost dezvoltat un cadru juridic, care sprijină punerea în aplicare a planurilor specifice, adoptând angajamentul politic împotriva violenței.

Aceste legi stabilesc în principal **măsuri de protecție față de femeile care se confruntă cu violența domestică**. Din 1992⁷⁴, a existat o reglementare din ce în ce mai restrictivă în ceea ce privește violența domestică, condamnată ca infracțiune - corelat cu o grijă tot mai mare pentru protecția victimelor. În acest sens, merită menționate următoarele măsuri legale.

În primul rând, putem menționa introducerea, printr-o reformă a Codului penal în 1992, a unei **circumstanțe agravante** datorită statutului de soț sau concubin și **recunoașterea infracțiunii specifice de violență domestică** (pedepsită de instanțele penale). Apoi, măsurile practice prevăzute într-o lege

⁷³ Service public régional de Bruxelles, equal.brussels. (16 juillet 2020). *Plan bruxellois de lutte contre les violences faites aux femmes*.

⁷⁴ République Française. JORF n°169 du 23 juillet 1992. *LOI no 92-684 du 22 juillet 1992 portant réforme des dispositions du code pénal relatives à la répression des crimes et délits contre les personnes (1)*. Légifrance.

din 2005⁷⁵, care vizează **îndepărtarea făptuitorului de acasă**, au marcat un pas în favoarea protecției eficiente a persoanelor confruntate cu violența în familie

În paralel, legislatorul francez a **extins scopul legilor** existente, în 2006⁷⁶:

- prin extinderea noțiunii de cuplu pentru a include căsătoria, PACS și concubinajul;
- prin recunoașterea violenței administrative (de exemplu: furtul documentelor esențiale) ca violență pedepsită;
- cu extinderea legii penale la noi făptași (partener (PACS), fost partener, fost partener de drept comun) și la noi infracțiuni (crime, violuri - inclusiv între soți, agresiuni sexuale).

De asemenea, a prevăzut reguli pentru **urmărirea socio-judiciară a făptașilor** pe baza unui proces specific pentru a reduce recidiva, așa cum a fost stabilit de o lege din 2007⁷⁷ și completat de cursuri de instruire pentru a face autorii violenței conștienți de responsabilitățile lor în 2014⁷⁸.

De asemenea, este demn să subliniem recunoașterea unui **statut special pentru victimele violenței domestice** prin prima lege franceză⁷⁹ privind violența împotriva femeilor, violența în cuplu și impactul acesteia asupra copiilor, care le-a recunoscut drept un grup prioritar. Această lege a recunoscut și **natura psihologică a violenței** exercitate de unul dintre părinți pe de altă parte, odată cu crearea infracțiunii de **hărțuire morală** care are loc în cadrul cuplului.

Mai recent, în contextul forumului Grenelle, Franța a adoptat legea din 28 decembrie 2019⁸⁰ care tinde să acționeze împotriva violenței în cadrul familiilor. Cu aceasta, a încercat să ofere o protecție și mai mare femeilor care se confruntă cu violența în familie prin scurtarea termenului pentru ca judecătorii să emită un ordin de protecție, oferind victimei posibilitatea de a solicita să rămână în casa cuplului și încurajând utilizarea mecanismelor de securitate precum brățara anti-apropiere și telefonul cu „pericol grav”.

În timpul pandemiei, violența domestică a ocupat un loc important în cadrul politic al Franței. Guvernul a luat măsuri speciale, cum ar fi sprijin suplimentar pentru asociere, finanțarea cazării peste noapte într-un hotel pentru protejarea victimelor, puncte de primire în supermarketuri și centre comerciale și chiar crearea unui kit de comunicare cu toate măsurile disponibile în timpul carantinei. Aceste măsuri s-au adăugat celor adoptate în cadrul forumului Grenelle din 3 septembrie 2019. Acest eveniment a fost major în ceea ce privește contextul francez. În total, au fost luate 30 de măsuri cu alte măsuri de urgență privind locuința, protecția femeilor (brățări anti-abordare, implementarea „camerelor de

⁷⁵ République Française. JORF n°289 du 13 décembre 2005. *LOI n° 2005-1549 du 12 décembre 2005 relative au traitement de la récidive des infractions pénales (1)*. Légifrance.

⁷⁶ République Française. Mise à jour 5 avril 2006. *Loi n° 2006-399 du 4 avril 2006 renforçant la prévention et la répression des violences au sein du couple ou commises contre les mineurs (1)*. Légifrance.

⁷⁷ République Française. JORF n°0056 du 7 mars 2007. *LOI n° 2007-297 du 5 mars 2007 relative à la prévention de la délinquance (1)*. Légifrance.

⁷⁸ République Française. JORF n°0179 du 5 août 2014. *LOI n° 2014-873 du 4 août 2014 pour l'égalité réelle entre les femmes et les hommes (1)*. Légifrance.

⁷⁹ République Française. JORF n°0158 du 10 juillet 2010. *LOI n° 2010-769 du 9 juillet 2010 relative aux violences faites spécifiquement aux femmes, aux violences au sein des couples et aux incidences de ces dernières sur les enfants (1)*. Légifrance.

⁸⁰ République Française. JORF n°0302 du 29 décembre 2019. *LOI n° 2019-1480 du 28 décembre 2019 visant à agir contre les violences au sein de la famille (1)*. Légifrance.

urgență” etc.). În 2020, peste 1 miliard de euro au fost alocați egalității de gen, în care mai mult de 360 de milioane de euro au fost alocați acțiunilor legate de violența împotriva femeilor.

În cele din urmă, în 2020⁸¹, o lege creată pentru a proteja victimele violenței domestice menită să le protejeze mai bine prin sprijinirea femeilor prin fiecare aspect al **ieșirii din situația de violență**. În acest scop, permite suspendarea dreptului de acces și cazare al unui copil minor părintelui violent. În caz de violență în cadrul cuplului, înregistrarea în registrul judiciar a autorilor infracțiunilor sexuale sau violente este automată (cu excepția cazului în care judecătorul decide altfel) pentru cele mai grave infracțiuni. Noțiunea de hărțuire în cadrul cuplului este considerată o circumstanță agravantă. Procedura de mediere penală și civilă este reglementată în cazurile de violență domestică. Legea include, de asemenea, măsuri privind locuința (cazare conjugală alocată în principiu persoanei care nu este autorul violenței, chiar dacă a beneficiat de cazare de urgență), asupra străinilor victime ale violenței familiale sau conjugale, agravarea sancțiunilor în caz de încălcare a secretului comunicărilor sau a geolocalizării victimei și a protecției minorilor împotriva mesajelor pornografice. Cu toate acestea, această lege nu menționează reintegrarea socio-profesională, ceea ce înseamnă că este încă o lucrare în desfășurare în Franța și că trebuie conștientizată importanța sa pentru stoparea violenței.

Între timp, **cinci planuri interdepartamentale** s-au succedat pentru a combate violența împotriva femeilor și a completa cadrul legal existent. Pe scurt, iată domeniul important dezvoltat de aceste planuri:

- **Planul 2005-2007** a fost structurat în jurul a 10 măsuri cheie pentru a oferi soluții sociale și economice și a asigura o mai bună protecție juridică a femeilor. Aceste măsuri au vizat diferite părți interesate, cum ar fi instituțiile publice și profesioniștii care asistă femeile în reingrarea socială și profesională, pentru a consolida colaborarea dintre ele. În acest sens, planul se aștepta să faciliteze colectarea de informații, instrumente statistice, sensibilizare și prevenire pentru publicul larg. Cu toate acestea, lipsa structurilor de sprijin și cazare, precum și lipsa resurselor umane nu au permis textului să obțină rezultatele scontate.
- **Planul 2008-2010** a marcat lansarea a 12 obiective de combatere a violenței împotriva femeilor pentru consolidarea măsurilor anterioare puse în aplicare în 2004 și completarea acestora prin lansarea de noi acțiuni destinate anturajului victimelor.
- **Planul 2011-2013** îl urmează pe cel precedent, menținând o vigoare susținută asupra problemei violenței intra-familiale, a căsătoriilor forțate și a poligamiei. De asemenea, abordează problema **violenței de gen și sexuale la locul de muncă**. De asemenea, este important să subliniem crearea prin decret din 3 ianuarie 2013 a unei misiuni inter-ministeriale pentru protecția femeilor (MIPROF). Misiunea sa este de a colecta, analiza și utiliza informații și date despre traficul de persoane și despre violența împotriva femeilor. De asemenea, contribuie la evaluarea aranjamentelor naționale și locale și își propune să dezvolte un **Plan de**

⁸¹ République Française. JORF n°0187 du 31 juillet 2020. LOI n° 2020-936 du 30 juillet 2020 visant à protéger les victimes de violences conjugales (1). Légifrance.

sensibilizare și formare a profesioniștilor cu privire la violența împotriva femeilor. Această abordare interministerială a fost utilizată pentru a crea legea privind egalitatea reală⁸².

- **Planul 2014-2016** a garantat accesul femeilor victime ale violenței la cazare dedicată de urgență și adaptat nevoilor datorită celor 1650 de soluții suplimentare și a eliminat obstacolele în calea accesului la locuințele sociale pentru femeile victime ale violenței. În ceea ce privește subiectul nostru, acest **Plan este foarte important deoarece încurajează revenirea la locul de muncă prin restabilirea autonomiei**. În această privință, delegația cheamă actorii care se întâlnesc cu victimele pentru a-și procesa mai rapid dosarele administrative, pentru a-și reconsidera drepturile de subvenționare cu privire la situația lor.

După afacerea Weinstein, președintele francez, Emmanuel Macron, a anunțat implementarea unui plan dedicat combaterii violenței de gen, marea provocare a guvernării sale. Pentru a răspunde la această problemă, el a implementat **Planul 2017-2019** împărțit în 3 axe: educație, sprijinul victimelor și pedepsirea făptașilor. Planul a adoptat o abordare transversală pentru securizarea și consolidarea acțiunilor dovedite care conduc la îmbunătățirea vieții victimelor și asigurarea accesului la drepturile acestora. Sprijinul victimelor pentru reintegrare și autonomie este însoțit de asemenea, de acțiuni publice acolo unde nevoile sunt cele mai mari. De asemenea, recunoaște femeile tinere ca un public și mai precar. În ceea ce privește reintegrarea, structurile „misiunii locale” sunt recunoscute ca fiind foarte importante pentru dezvoltarea planului interdepartamental.

În ceea ce privește egalitatea profesională între femei și bărbați, Planul interdepartamental editat în 2016 are în vedere fenomenul violenței domestice la locul de muncă și încurajează companiile să ofere suport angajaților, managerului, resurselor umane, partenerilor și celor din anturajul victimelor.

Cadrul legal francez are în vedere și violența domestică la locul de muncă. Fără a impune companiilor obligații directe sau a stabili măsuri care vizează în mod specific lupta împotriva violenței domestice ca în Spania (a se vedea infra), aceasta conține unele legi care se ocupă de reglementarea violenței domestice în sfera profesională. Prin identificarea acestei violențe drept o discriminare, o lege adoptată în 2008⁸³ a devenit un instrument util pentru reglementarea discriminărilor cu privire la femeile care se confruntă cu violența în familie. Prin acest mijloc, legea consolidează protecția victimelor.

Circulara ministerială din octombrie 2013⁸⁴ referitoare la Ziua internațională a violenței împotriva femeilor, a luat în considerare multitudinea actorilor implicați în identificarea violenței, cum ar fi autoritățile locale, justiția, sănătatea, poliția, asociațiile și instituțiile. Acest lucru a condus legiuitorii să adopte o abordare globală pentru a sprijini victimele violenței pentru o mai bună coordonare a

⁸² Egalitatea între femei și bărbați este asigurată de legea franceză. Cu toate acestea, în practică, egalitatea rămâne o provocare. Vorbim atunci de egalitate reală. Legea privind egalitatea reală între femei și bărbați își propune să conducă schimbarea societății prin două teme globale: pe de o parte egalitatea în sfera profesională, economică, politică și socială și pe de altă parte, promovarea drepturilor, prevenirea și combaterea violenței de gen.

⁸³ République Française. JORF n°0123 du 28 mai 2008. *LOI n° 2008-496 du 27 mai 2008 portant diverses dispositions d'adaptation au droit communautaire dans le domaine de la lutte contre les discriminations (1)*. Légifrance.

⁸⁴ Ministère des affaires sociales et de la santé. *Circulaire interministérielle cabinet n° 2013-197 du 12 avril 2013 relative aux relations entre les services intégrés d'accueil et d'orientation et les associations spécialisées dans la prise en charge des femmes victimes de violences, en particulier conjugales*. Solidarité, Droits des femmes.

actorilor locali și pentru a promova apariția organizațiilor inter-profesionale. Cu toate acestea, companiile lipseau și nu erau considerate ca actori implicați în sprijinul femeilor confruntate cu violența domestică. Companiile implicate de curând în domeniu trebuie să ofere o abordare globală și un continuum de sprijin pentru femeile care se confruntă cu violența domestică.

În concluzie, reglementările naționale - la diferite niveluri - demonstrează că problema violenței domestice este luată în serios de sfera politică și legislativă. Cu toate acestea, deși există multe măsuri de protecție, există încă un decalaj între teorie și practică. Cei care lucrează în domeniu nu au o pregătire corespunzătoare și nu sunt întotdeauna conștienți de realitățile cu care se confruntă victimele violenței și nici de posibilitățile și soluțiile pe care le-ar putea oferi pentru a sprijini aceste femei. Mai mult, femeile în sine nu sunt întotdeauna conștiente de drepturile lor sau nu se simt îndreptățite să ceară ajutor și să urmeze procedura de sprijin până la final. Mai sunt multe lucruri de bază de făcut. În cele din urmă, companiile și angajatorii sunt încă prea puțin implicați în această luptă. Aceasta este o pârgă pe care trebuie să o acționăm, desigur, într-o manieră etică și prudentă .

6. România

Următoarea listă este o compilație a legilor și cadrelor de reglementare care există în România în legătură cu violența domestică.

Ca și în alte țări, violența în familie este considerată, printre altele, în dreptul penal.

În acest sens, pentru a asigura protecția victimelor infracțiunilor, **Legea 211/2004⁸⁵ privind acțiunile de asigurare a protecției victimelor infracțiunilor** stabilește unele **măsuri pentru informarea victimelor infracțiunilor despre drepturile lor**, inclusiv dreptul de a avea acces la consiliere psihologică, asistență juridică gratuită și compensații financiare de la stat. Articolul 8 din lege prevede că victimele violenței domestice au dreptul la consiliere psihologică. Mai precis, consilierea psihologică este oferită gratuit, la cerere, victimelor tentativelor de crimă și crimă agravată (articolele 188 și 189 din Codul penal), pentru victimele violenței domestice (articolul 199 din Codul penal) sau victimelor unei infracțiuni intenționată care a dus la rănirea victimei, viol, agresiune sexuală.

Deși consilierea gratuită și asistența gratuită în instanță sunt prevăzute de lege, victimele violenței domestice nu sunt informate cu privire la această dispoziție și majoritatea nu își pot permite să plătească pentru asistență și consiliere.

Recent, Parlamentul României a adoptat un proiect legislativ inovator care modifică Legea 289/2009, care prevede reguli procedurale specifice care diferă puțin de cele prevăzute în Belgia și Franța: prevede că urmărirea penală poate fi pusă în acțiune din oficiu (adică: să fie lansat direct de procuror, fără plângerea oficială a victimei) în situații de violență domestică. Proiectul legislativ prevede, de

⁸⁵ Agenția Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între Femei și Bărbați. (2004). *LEGE Nr. 211/2004 din 27 mai 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*. Guvernul României.

asemenea, că, în caz de bătaie sau vătămare corporală, reconcilierea dintre părți nu va elimina urmărirea penală. Acest nou proiect a fost necesar deoarece multe femei care sunt victime ale violenței domestice nu raportează poliției abuzul sau fapta criminală pentru că se tem că vor fi agresate fizic sau chiar mai rău sau că vor fi forțate de agresor să plătească amenda din propriul buzunar, în cazul în care poliția a aplicat o pedeapsă financiară făptuitorului.

Pe lângă dimensiunea sa penală (de exemplu: drepturile victimelor), răspunsul la violența domestică din România are și o dimensiune socială, atestată prin adoptarea Ordinului nr. 28/2019⁸⁶ privind standardele minime de acreditare a serviciilor sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice. Acest ordin detaliază serviciile sociale care ar trebui organizate pentru victimele violenței domestice, inclusiv sprijinul pentru **reintegrare socio-profesională**.

Acestea includ servicii sociale rezidențiale pe durată determinată, organizate ca centre de urgență pentru protecția victimelor violenței domestice, care își vor desfășura activitatea ținând cont de următoarele principii directoare:

- Promovarea bunăstării, siguranței fizice și securității economice a victimelor pentru a depăși situația de criză și a relua o **viață independentă**;
- **Abordare cuprinzătoare a violenței domestice și a violenței împotriva femeilor, inclusiv prin promovarea unei abordări de gen în serviciile sociale pentru victimele violenței domestice**;
- Creșterea gradului de dezvoltare personală (autodeterminare) și **împuternicirea victimelor violenței domestice**

La fel ca în Franța și Belgia, cadrul juridic românesc este întărit de un Program mai specific (numit „Planuri” în aceste alte două țări; natura lor pare să fie destul de similară). În 2020, Guvernul a aprobat ⁸⁷Programul național integrat pentru protecția victimelor violenței domestice și metodologia cadru privind organizarea și funcționarea rețelei naționale integrate de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice.

Unul dintre scopurile acestui program constă în **asigurarea condițiilor necesare pentru restabilirea unei vieți normale și independente**, prin asigurarea protecției victimelor violenței domestice împotriva efectelor negative și repetate ale violenței domestice. De asemenea, facilitează **punerea în aplicare a măsurilor pentru integrarea / reintegrarea socio-profesională a victimelor și facilitarea transferului acestora către o viață independentă**.

Acesta prevede un proces de sprijin cuprinzător, care include pași importanți care trebuie realizați într-un mod integrat, prin **rețeaua națională de adăposturi**. De exemplu, după o evaluare multidisciplinară a situației victimelor violenței domestice, un pas cheie constă în furnizarea de servicii necesare și adecvate și măsuri de sprijin și îndrumare pentru alte tipuri de servicii, după caz: grup de sprijin,

⁸⁶ Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2019b). *ORDIN Nr. 28/2019 din 3 ianuarie 2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice**. Guvernul României.

⁸⁷ Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2020). *Hotărâre privind aprobarea Programului național integrat pentru protecția victimelor violenței domestice și a metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea rețelei naționale integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice*.

consiliere profesională, consiliere psihologică, asistență juridică, servicii de formare profesională, **servicii de sprijin socio-profesional pentru inserție socio-profesională, sprijinirea accesului la servicii de îngrijire a copilului, educație și reabilitare.**

În ceea ce privește toate celelalte țări partenere, cu excepția Spaniei, care urmează mai jos, aceste aspecte inovatoare vizează facilitarea integrării socio-profesionale, dar nimic din cadrul de reglementare românesc nu merge în direcția implicării directe a companiilor în acest proces .

7. Spania

În Spania, violența domestică este abordată în cadrul luptei împotriva violenței de gen. Această țară este un pionier în această luptă, având un cadrul legal solid prezentat mai jos.

De la început, este interesant de observat că legiuitorul spaniol a adoptat legea împotriva violenței de gen înainte legilor privind egalitatea de gen.

Într-adevăr, prima lege care trebuie menționată aici este **Legea organică 1/2004, din 28 decembrie, privind măsurile de protecție cuprinzătoare împotriva violenței de gen**⁸⁸. Această lege acoperă aspectele preventive, educaționale, sociale, de sănătate și penale și implică șapte ministere: educație, justiție, interne, muncă și afaceri sociale, sănătate, administrație publică și economie.

Menționăm câteva lucruri care merită subliniate, cum ar fi recunoașterea mai multor drepturi pentru victime (dreptul la informație; dreptul la asistență socială multidisciplinară, dreptul de a primi îngrijire psihologică, **sprijin social**, dreptul de a obține asistență pentru servicii sociale, servicii de urgență , sprijin și adăpost, sprijin educațional pentru unitatea familială, monitorizarea revendicărilor drepturilor femeilor; dreptul la consiliere juridică gratuită; dreptul la **asistență socială pentru victimele cu puține resurse și puțină pregătire sau acces la un loc de muncă**; și dreptul de prioritate în accesul la locuințe protejate și reședințe publice pentru bătrâni). În plus, deja în această lege recunoscută drept una dintre cele mai avansate la nivel european, este inițiată **participarea companiilor la gestionarea acestei probleme sociale, protejand drepturile femeilor victime la locul de muncă.**

Cu toate acestea, această lege nu are în vedere alte forme de violență, cum ar fi agresiunea sexuală, violul, mutilarea genitală sau violența economică, printre altele. De asemenea, își limitează domeniul de aplicare la „violența împotriva femeilor” considerată exclusiv drept violență exercitată de parteneri și foști parteneri.

Al doilea set relevant de norme (**Decretul Regal 1917/2008, din 21 noiembrie, de aprobare a programului de inserție socială și de muncă pentru femeile victime ale violenței de gen**⁸⁹) a fost aprobat

⁸⁸ Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2004). *op. cit.*

⁸⁹ Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2008). *Real Decreto 1917/2008, de 21 de noviembre, por el que se aprueba el programa de inserción sociolaboral para mujeres víctimas de violencia de género*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado.

la 21 noiembrie 2008 și conține **stimulente pentru companiile de a angaja femei victime ale violenței bazata pe gen**. Mai mult, administrația publică încurajează acordurile public-private pentru a conștientiza această realitate devastatoare și pentru a **promova integrarea victimelor pe piața muncii**. Cu alte cuvinte, acest regulament consideră companiile ca interlocutori și spații relevante pentru a contribui la lupta împotriva acestei drame. De fapt, încurajează statul să colaboreze cu angajatorii și sindicatele pentru a disemina informații cu privire la drepturile muncii femeilor în situații de violență de gen, pentru a promova integrarea socială și profesională a femeilor victime ale violenței și pentru a promova recrutarea acestora.

Măsurile de acțiune stabilite în această lege sunt următoarele; există o relevanță deosebită pentru acest proiect ACTIV:

- Itinerar de inserție socio-profesională individualizat și realizat de personal specializat.
- Program de formare specific pentru promovarea inserției sociale lucrând la aspecte personale, acolo unde este cazul, desfășurând acțiuni care vizează creșterea stimei de sine și a motivației pentru angajare, precum și asupra aspectelor profesionale ale femeilor care participă la program.
- Stimulente pentru a încuraja începerea unei noi activități independente.
- Stimulente pentru companiile care angajează victime ale violenței de gen.
- Stimulente pentru facilitarea mobilității geografice.
- Stimulente pentru compensarea diferențelor salariale.
- Acorduri cu companii pentru a facilita angajarea femeilor victime ale violenței de gen și a mobilității geografice a acestora.

A treia lege **privind dreptul femeilor de a eradica violența de gen**⁹⁰ a fost aprobată la 24 aprilie 2008 în Catalunya. Obiectivele sale sunt următoarele: în primul rând, eradicarea violenței masculine (diferențiată de „violența sexistă”) și eliminarea structurilor sociale și a stereotipurilor culturale care o perpetuează. În al doilea rând, să se stabilească **măsuri cuprinzătoare de prevenire, detectare și sensibilizare, cu scopul eradicării acesteia din societate**. În sfârșit, să recunoască drepturile femeilor victime și să ofere asistență, protecție, recuperare și reparații personale complete.

Aceasta lege compensează, într-o anumită măsură, decalajele din legea din 2004, deoarece include violența care are loc în sferile cuplului, familiei, muncii, sociale și comunitare și are în vedere alte forme de violență, cum ar fi violența fizică, psihologică sau economică, hărțuirea sexuală, căsătorii forțate, agresiuni sexuale și mutilări genitale, printre altele.

Cu toate acestea, legea conține mai multe prevederi pozitive decât mecanisme pentru aplicarea efectivă a dreptului pe care îl conține, în special dincolo de sfera publică.

Un pas mai departe pentru egalitate a fost făcut cu adoptarea **Legii organice 3/2007, din 22 martie pentru egalitatea efectivă a femeilor și bărbaților**⁹¹ care încearcă să satisfacă nevoia de a stabili o

⁹⁰ Parliament of Catalonia. (2008). *Law 5/2008, of 24th April, on the right of women to eradicate sexist violence*.

⁹¹ Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2007). *Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado.

acțiune de reglementare care să pună capăt manifestărilor actuale de discriminare împotriva femeilor și să garanteze o egalitate reală între bărbați și femei, stabilind măsuri concrete și descompunând stereotipurile sociale prin politici publice. Acest instrument are o relevanță deosebită, deoarece a impus obligația companiilor de a stabili **Planuri de Egalitate** și de a le implementa într-un mod transparent (a se vedea articolele 45-47). Aceste obligații au fost consolidate în 2019 odată cu adoptarea **Decretului Regal Legea 6/2019 din 1 martie 2019 privind egalitatea de gen la locul de muncă**⁹². Companiile trebuie într-adevăr să prezinte un plan de egalitate, să efectueze un audit salarial și recomandă să aibă un plan împotriva hărțuirii sexuale. Această lege este cunoscută ca fiind o premieră în dezvoltarea legislativă a drepturilor egalității de gen în Spania.

În Spania nu există un Plan de Acțiune ca atare, dar a fost pusă în aplicare o strategie. **Strategia națională pentru eradicarea violenței împotriva femeilor 2013-2016**⁹³ abordează în primul rând violența partenerului intim împotriva femeilor. Strategia include, de asemenea, alte forme de violență împotriva femeilor, cum ar fi agresiunea sexuală, hărțuirea sexuală, mutilarea / tăierea organelor genitale feminine, așa-numita ucidere „de onoare” și căsătoria forțată. Mai mult, **Planul cuprinzător al Spaniei pentru combaterea traficului de femei și copii în vederea exploatarei sexuale 2015-2018** vorbește și despre violența împotriva femeilor. Concret, Secretariatul de Stat pentru Servicii Sociale și Egalitate din cadrul Ministerului Sănătății, Serviciilor Sociale și Egalității trebuie să coordoneze implementarea politicilor și măsurilor privind violența împotriva femeilor⁹⁴.

Recent, a fost implementat **Planul de urgență împotriva violenței de gen în fața crizei COVID-19** și o campanie de comunicare a afiliaților. Acest plan prevede că toate serviciile de asistență cuprinzătoare pentru victimele violenței împotriva femeilor servicii esențiale, ceea ce înseamnă că operatorii de servicii esențiale trebuie să garanteze funcționarea normală a dispozitivelor de informare 24 de ore pe zi; răspunsul de urgență și primirea victimelor expuse riscului, inclusiv a femeilor care trebuie să părăsească casele pentru a le garanta protecția; funcționarea normală a centrelor de urgență, adăposturi, apartamente protejate și cazare sigură pentru victime⁹⁵.

⁹² Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2019). *Real Decreto-ley 6/2019, de 1 de marzo, de medidas urgentes para garantía de la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el empleo y la ocupación. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado.*

⁹³ Ministerio de la Igualdad. (2013). *Estrategia Nacional para la Erradicación de la Violencia contra la Mujer 2013-2016.*

⁹⁴ European Institute for Gender Equality. (25 November 2016). *Combating violence against women: Spain.*

⁹⁵ Ministerio de la Igualdad. (2020). *Ministry of Equality promotes a Contingency Plan against gender violence in the face of the COVID-19 crisis.*

Angajarea & abilitarea

În 2019, „Fondation Nationale Solidarité Femmes“ (FNSF) a publicat un raport cu privire la linia de asistență telefonică⁹⁶. Apelul de urgență arată o imagine de ansamblu excelentă asupra femeilor care se confruntă cu situații de violență domestică. Acestea sunt în general fără un loc de muncă, au mai puține resurse și mai multe întreruperi în viața lor profesională. Într-adevăr, doar 51% sunt angajați și 29% sunt șomeri. Ele sunt ținute într-o situație de dependență care continuă adesea după separare.

Cred că un loc de muncă este important pentru orice persoană responsabilă, dar cred că pentru femeile care provin dintr-un mediu violent este și mai important, deoarece este singura soluție pentru a deveni independent din punct de vedere financiar, pentru a-ți dezvolta încrederea în forțele tale și pentru a merge înainte în ciuda trecutului și a problemelor. »

O FEMEIE VICTIMĂ A VILENȚEI DOMESTICE

Perioada de izolare din timpul pandemiei a condus la o creștere a cazurilor de violență domestică în toată Europa, precum și în regiunea Bruxelles, unde GREVIO (grupul de experți în acțiunea împotriva violenței împotriva femeilor și violenței domestice) a înregistrat o creștere cu 30% a apelurilor de urgență. În Franța, linia de asistență 3919 a primit 79 228 apeluri din martie până în iunie 2020. În comparație, în 2019, a primit 23 140. A reprezentat 140 de apeluri pe zi, o creștere cu 42% a intervenției poliției la domiciliu și abordarea a încă 129 „Telefon pericol grav”⁹⁷.

Dar criza economică generată de criza sanitară va face și mai dificilă accesul și menținerea locurilor de muncă pentru femeile care se confruntă cu violența. Astăzi, mai mult ca oricând, este necesar să se promoveze și să se faciliteze (re) integrarea lor la locurile de muncă de protecție și întreținerea lor în interior.

De fapt, **ocuparea forței de muncă este o problemă centrală a egalității de șanse între bărbați și femei**⁹⁸. În timp ce femeile se confruntă deja cu numeroase discriminări pe piața muncii (subreprezentarea în organele de putere, discriminarea în angajare, inegalitatea salarială etc.), femeile victime ale violenței în familie se confruntă cu o serie de obstacole suplimentare care le fac mai dificil accesul la muncă și

⁹⁶ Fédération Nationale Solidarité Femmes, *Analyse globale de la ligne d'urgence du « 3919-Violences Femmes Info »*, 2019.

⁹⁷ Ministère de l'égalité entre les femmes et les hommes, diversité, "Violence contre les femmes : Le Gouvernement s'engage", dossier de presse, 25 novembre 2020.

⁹⁸ În acest sens, primele directive (vezi mai jos) adoptate în favoarea egalității de gen au vizat locul de muncă.

menține angajarea. Accesul și menținerea locurilor de muncă sunt totuși o condiție sine qua non pentru emanciparea femeilor confruntate cu violența în familie.

1. Care sunt provocările reintegrării socio-profesionale?

O bună înțelegere a măsurilor adoptate de legiuitor face posibilă identificarea etapei în care se află persoana respectivă, stabilirea celei mai adecvate măsuri de asistență pentru acea persoană și, în toate cazurile, orientarea și sfătuirea acesteia cu privire la pașii de urmat să fie luate în funcție de situația lor. În ciuda legislației foarte stricte privind violența cu grade agravante și severitate în creștere, în funcție de faptul dacă are loc la domiciliu sau între parteneri, apar întrebări cu privire la lipsa protecției legale a persoanelor aflate în situații violente în activitatea lor profesională, a relațiilor interpersonale la locul de muncă și chiar concedierea.

Femeile victime ale violenței domestice, din păcate, sunt obișnuite să fie tratate în familie fără respect, să fie jignite, nerespectate, să nu se țină cont de părerea lor. Aceste comportamente pot fi repetate în viața profesională atunci când femeile victime ale violenței domestice nu își cunosc drepturile și nu au puterea să spună STOP lipsei de respect, STOP violării drepturilor lor, liniște sufletească, demnitate! »

O FEMEIE VICTIMĂ A VIOLENȚEI DOMESTICE

Studiile conduse în Belgia de „L'institut pour l'égalité des femmes et des hommes” (Institutul pentru egalitatea între femei și bărbați) ⁹⁹concluzionează că indiferent dacă oamenii sunt încă în mediul violent sau **dacă au ieșit din acest mediu, (re) integrarea socio-profesională este vitală pentru reabilitare a persoanelor care au fost victime ale violenței**. Scopul și impactul acestui proces vor fi:

- pentru a recâștiga încrederea în sine,
- pentru a le permite să recâștige controlul, fie în ceea ce privește autonomia personală, fie cea financiară,
- să (re) dezvolte contacte și relații sociale și socio-profesionale,
- să aibă relații umane sănătoase,
- să învețe codurile de practică pentru ocuparea forței de muncă și piața muncii
- să dezvolte abilități profesionale ,
- să furnizeze servicii adecvate legate de locul de muncă;
- să evite revenirea la mediul dăunător sau intarea într-un alt mediu dăunător,
- etc.

O calificare profesională / stabilitatea locului de muncă este importantă pentru a ieși din ciclul violenței, deoarece poate crește stima de sine a persoanei abuzate, poate crește perspectiva asupra unei vieți normale și, la un moment dat, poate comunica o situația în care se află la muncă, care să o îndrume spre ajutor specializat sau chiar să o ajute să iasă din această situație. »

O FEMEIE VICTIMĂ A VIOLENȚEI DOMESTICE

⁹⁹ « Les expériences des femmes et des hommes en matière de violence psychologique, physique et sexuelle » (2010), « Etude sur la violence intrafamiliale et la violence conjugale basée sur l'enquête de santé » (2013), « Enquête nationale sur l'impact de la violence entre les partenaires sur le travail, les travailleurs et les lieux de travail en Belgique » (2017).

Aceste studii au evidențiat trei dificultăți de a reveni la locul de muncă și de a părăsi mediul violent:

- Odată ce părăsesc mediul violent, **pierderea stimei de sine** face dificilă orice acțiune sau decizie. În plus, izolarea împiedică dezvoltarea unei rețele relaționale cheie atunci când caută un loc de muncă, iar o relație violentă poate determina victima să respingă orice formă de autoritate, chiar și în contextul muncii.
- Violența în familie are **consecințe la locul de muncă**: pierderea productivității, demisie, înlocuiri, concediu medical și absențe prelungite, hărțuire la locul de muncă, punerea în pericol și stresul colegilor.
- Efectul **statutului profesional are un impact direct asupra violenței și rămânerii într-o spirală negativă**: șomerii, studenții și persoanele cu dizabilități experimentează mai multe abuzuri din partea partenerului, în timp ce cei mai puțin expuși sunt pensionarii.

Provocarea socio-profesională este și mai mare pentru femeile tinere care se confruntă cu violența domestică. În acest scop, studiul FNSF¹⁰⁰ ne oferă o viziune globală a fenomenului în rândul femeilor tinere și ne permite să avem cifre cheie despre situația lor înainte și după ciclul violenței. De fapt, tinerele cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani nu sunt foarte vizibile în rapoartele instituțiilor sau asociațiilor, chiar și în ciuda campaniilor de sensibilizare. De-a lungul timpului, este, de asemenea, mai puțin probabil ca ele să păstreze legătura cu aceste asociații. În plus, femeile tinere sunt mai susceptibile de a fi fără activități profesionale sau integrați într-o formă de învățământ.

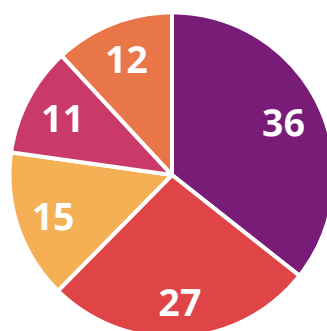
¹⁰⁰ Fédération Nationale Solidarité Femmes. (2019). *op. cit.*

2. Cum asigurăm o reintegrare socio-profesională de succes?

Studiul de teren desfășurat în cadrul proiectului ACTIV ne permite să definim câțiva indicatori de succes care trebuie luați în considerare la revenirea la **angajarea femeilor care s-au confruntate cu violența în familie**.

*Prin intermediul unui chestionar (disponibil în engleză, franceză, spaniolă și română), am primit opinia a **101 structuri** care lucrează cu femei care se confruntă cu violența domestică, care oferă servicii de integrare socio-profesională și / sau care angajează femei au trecut sau trec prin violență domestică.*

Eșantionul nostru

- 36 de structuri de suport (primirea și ajutorarea femeilor victime ale violenței domestice)
- 27 de structuri de orientare (inclusiv suport în integrarea socio-profesională) și/sau training
- 15 asociații specializate pe drepturile femeilor
- 11 companii sau angajatori
- 12 alte organizații (sindicate, rețele, autorități publice, etc.)

101 CHESTIONARE

■ Belgia ■ Franța ■ România ■ Spania

În realitate deseori diferite categorii se suprapun, de exemplu, o organizație suport poate îndeplini și alt rol și viceversa.

Deși este dificil să întâlnești femei care s-au confruntat cu violența domestică și care sunt gata să-și spună povestea, **este important să le dam ocazia să se facă auzite**. Am avut șansa să interviuăm 5 femei și 9 asistenți sociali care ne-au oferit, de asemenea, informații relevante pentru analiza noastră.

În cele din urmă, am colectat **5 modele de bune practici** care ne-au permis să ne completăm indicatorii, dar și care sunt inițiative inspiratoare în lupta împotriva violenței domestice. Aceste practici model sunt prezentate mai jos.

Procesul de integrare în câmpul muncii pentru o femeie care se confrună cu violența domestică nu este nici universală, nici liniară. Nu puteam avea pretenția că oferim o soluție care poate fi aplicată tuturor. Dar propunem puncte de atenție care pot facilita reintegrarea socio-profesională a acestor femei.

Este imperativ să respectăm durata de timp în care fiecare persoană hotărăște să iasă din situația de abuz. În primul rând, deoarece procesul de ieșire din ciclul violenței poate dura ceva timp, nu este liniar și este specific fiecărei situații. În al doilea rând, pentru că stadiul în care se află o femeie care se confruntă cu violența domestică poate influența procesul de ieșire din situația de abuz. Într-adevăr, pe baza experienței La Mission locale pour l'emploi de Bruxelles-Ville, sprijinirea fostelor victime ale violenței domestice în legătură cu (re) integrarea socio-profesională necesită abordări diferite în funcție de stadiul de violență în care se află.

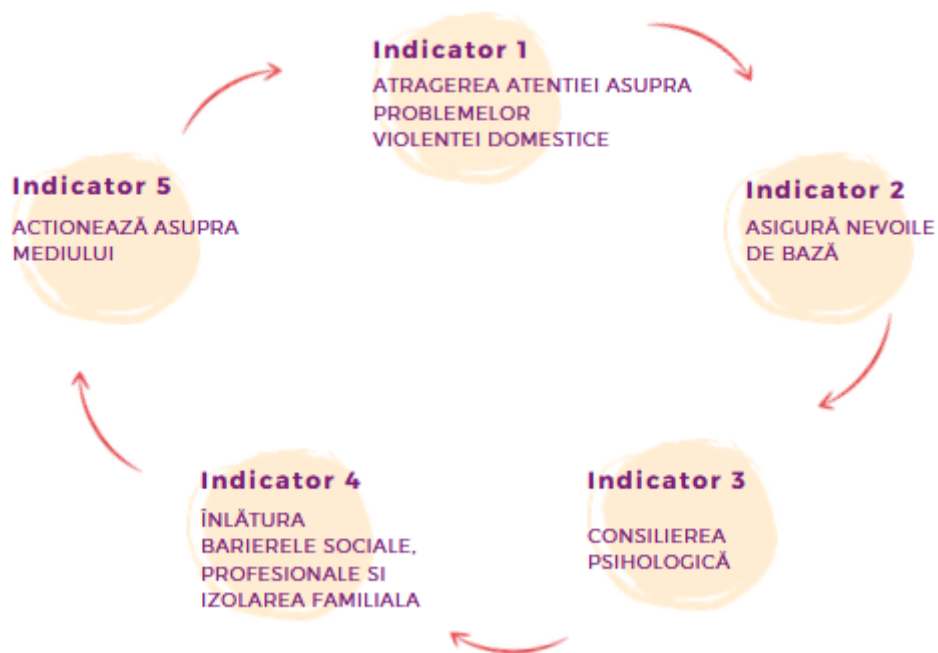
- O persoană care locuiește încă în locuința în care a fost comisă violență va avea nevoie, într-un stadiu incipient, de asistență socială și psihologică pentru a-i permite să facă primii pași către evaluarea medicală și juridică înainte de a începe un proces de orientare profesională. Începerea unui astfel de proces prea devreme, fără garanțiile minime, va împiedica progresul și dezvoltarea pe termen foarte scurt.
- Oamenii care se afla într-o anumită situație care sunt încă „prinși” în acest mediu și vor avea nevoie să fie sprijiniți individual. Aceasta înseamnă că este necesară o asistență personalizată și / sau un program de angajare într-un mediu liniștitor și reconfortant, astfel încât să fie atenuate efectele psihologice și uneori chiar fizice, cu ajutorul unei persoane de încredere.
- În cele din urmă, persoanele care au părăsit locuința „violentă” și, prin urmare, se află într-un stadiu mai avansat de a scăpa de această situație, sunt mai susceptibile de a-și împărtăși experiența cu persoanele care au avut experiențe similare. (Re) integrarea socio-profesională într-un grup este eficientă în sensul că schimbul de experiențe și auto-susținerea care au loc între participanți permit o dezvoltare mai rapidă și aduce rezultate mai bune.

Strategia de bază urmată: să facă bilanțul situației și să identifice resursele. Ideea este de a împuternici persoana, de a prelua controlul în viața ei. De exemplu: să treci prin obstacole administrative, să obții informații din locul potrivit, să câștigi respect etc. »

ASISTENT SOCIAL

Conform analizei noastre, un indicator al succesului este o situație întâlnită de lucrătorii de teren și / sau de femei, care are consecințe pozitive în procesul de reintegrare socio-profesională a femeilor care s-au confruntat cu violența domestică. Astfel, un indicator al succesului este un element cheie care se regăsește în una sau mai multe practici și care trebuie luat în considerare atunci când avem de-a face cu un beneficiar care a experimentat violența în familie și care se află în procesul de reintegrare socio-profesională. Astfel, am identificat 5 grupuri cheie de indicatori:

În cadrul fiecărui indicator, am identificat **acțiuni care trebuie întreprinse atât cu femeile în mod direct, cât și cu cei care lucrează cu femeile care se confruntă cu violență domestică**. Aceste acțiuni sunt enumerate și prezentate mai jos. Ele pot fi utilizate pentru a ghida grupurile țintă, deoarece facilitează foarte mult eficacitatea procesului de reintegrare a femeilor în muncă. Acolo unde este posibil, am ilustrat, de asemenea, indicatorii cu un **model inspirator de practică identificat de fiecare partener ACTIV**. Pentru fiecare model de practică, oferim o scurtă prezentare a organizației și a inițiativei, a punctelor forte și a punctelor slabe ale organizației, a provocărilor cu care se confruntă beneficiarii, a comunității din jurul inițiativei, a impactului cantitativ și calitativ și a replicabilității inițiativei.

Indicator 1

Creșterea gradului de conștientizare a problemei violenței domestice

Pentru femei	Pentru cei care lucrează cu femeile care se confruntă cu violența domestică
<ul style="list-style-type: none">✓ Propuneți o abordare structurală și anti-vină a violenței✓ Explicați ciclul violenței	<ul style="list-style-type: none">✓ Destructurați stereotipurile și tabuurile✓ Centralizați inițiativele de combatere a violenței✓ Finanțați inițiativele

Partenerii nu înțeleg specificul asistenței pe care o dă asociația. Nu forțăm nimic și nu impunem măsuri. Trebuie să ne adaptăm la diferitele situații cât mai bine posibil. Femeile care se confruntă cu violența trebuie să primească acest sprijin personalizat. »

ASISTENT SOCIAL

Sunt femei care vin și spun: „Sunt aici, dar nu știu de ce”, „Am fost în sala de așteptare cu o femeie al cărei braț este în ghips”, „Cred că am greșit”, „Nu sunt în locul potrivit”, „nu, dar nu este atât de grav”. Există femei care sunt în acest fel de negare. Așa că le spunem că mai stăm de vorbă pentru a ne cunoaște și că nu facem nimic împotriva voinței lor. »

ASISTENT SOCIAL

Indicator 2

Asigurarea nevoilor estențiale

Pentru femei	Pentru cei care lucrează cu femeile care se confruntă cu violența domestică
<ul style="list-style-type: none">✓ Învăță să fii independent✓ Să ai acces la locuințe✓ Să asiguri supravegherea copiilor✓ Să rezolvi problemele de mobilitate✓ Să îți cunoaști și accesezi drepturile / ajutoarele sociale✓ Să ai acces la informații juridice✓ Să fii însoțit în proceduri legale sau administrative	<ul style="list-style-type: none">✓ Oferiți sprijin multidisciplinar și holistic✓ Dezvoltați abilități de viață independentă<ul style="list-style-type: none">○ Arătați toleranță○ Învățați să ascultați○ Fii empatic și grijuliu○ Fii flexibil○ Respectați anonimatul dacă vi se solicită și gestionați confidențialitatea profesională○ Garantați protecția femeilor✓ Dezvoltă abilități de know-how Connaître l'écosystème local<ul style="list-style-type: none">○ Definiți o persoană de contact care acționează ca o legătură între diferitele părți interesate○ Definiți o persoană de încredere (în calitate de mentor) pentru a comunica cu și / sau care poate păstra discret documente importante○ Luați în considerare resursele femeilor care se confruntă cu violență domestică și apreciați cunoștințele și abilitățile femeilor○ Informați-vă mai întâi pentru a orienta femeile care se confruntă cu violență domestică

Majoritatea femeilor vor să lucreze din nou. Sunt multe care își pot gestiona emoțiile, se golesc de orice emoție, și se pot preface că totul e bine. Dar întoarcerea în muncă este un întreg proces, îngrijirea copilului său etc. »

ASISTENT SOCIAL

Primul lucru este să stabilești o relație de încredere cu aceste femei. Acest lucru necesită o vorbire autentică, adevărată, profundă și sinceră. »

ASISTENT SOCIAL

Model de bună practică COB mobile, Fondation Massé-Trévidy

Creată în 2004, Fundația Massé-Trévidy luptă împotriva excluziunii în fiecare etapă a vieții (educație, social, sănătate, vârstnici, migranți ...). La început, era un orfelinat. În prezent, hostelul este format dintr-un hostel cu 22 de locuri, un hostel de urgență pentru publicul larg și o pensiune pentru persoanele care nu pot trăi fără sprijin colectiv. Fundația Massé-Trévidy sprijină prin acțiuni concrete persoane în dificultate, inclusiv pentru femeile care se confruntă cu violența domestică.

De exemplu, din aprilie 2019, Fundația desfășoară un proiect de autocaravane, mobilul COB, în regiunea central-vestică a Bretoniei. Autoutilitara oferă suport individual, personalizat și mai puțin formal / interpersonal. Acest vehicul permite femeilor să aibă încredere reciproc: punctul de plecare nu era să spună că era o victimă, ci că se afla pe stradă, într-o situație precară, sau într-o combinație de lucruri precare. În cele din urmă, vehiculul oferă un spațiu sigur de întâlnire cu beneficiarii. Acesta nu este doar un alt birou, ci reinventează codurile.

Scopul este de a face munca socială într-un mod diferit, luptând împotriva excluziunii și precarității. Îngrijirea oferită este cuprinzătoare și adaptată nevoilor beneficiarilor: sprijin administrativ, acces la locuințe, ascultare etc. Scopul este de a pune ființa umană în centrul asistenței psiho-sociale. Și să ofere sprijin de la asistenți sociali sau profesioniști din domeniul sănătății.

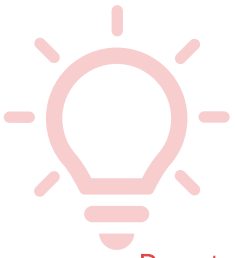

Franta, Bretagne (Finistère)

Fondation Abbé Pierre, AG2R, Fondation du Crédit Agricole du Finistère, Fonds d'Initiatives Locales contre l'Exclusion (FILE), Poher Communauté

Punctele tari și slabe ale organizației

+	-
<ul style="list-style-type: none">• Se adresează și merge direct la beneficiari• Se adresează grupurilor vulnerabile și indirect femeilor victime ale violenței. Ar putea fi mai puțin dificil să cauți ajutor pentru probleme administrative sau de locuințe decât pentru violența în familie	<ul style="list-style-type: none">• În zonele rurale, unii oameni sunt izolați și nu au o imagine bună pentru asistenții sociali• Lipsa comunicării / vizibilității pentru promovarea inițiativei lor

Provocările cele mai importante ale femeilor

<ul style="list-style-type: none">• Necesitatea unui loc gen cocon pentru siguranță• Probleme de mobilitate• Probleme privind facilitățile de îngrijire a copiilor (inclusiv accesul la creșe)• Acces la drepturi
--

Participare & Comunitate

<ul style="list-style-type: none">• Proiectul mobil COB s-a născut dintr-o inițiativă cetățenească• Există mai multe colaborări u alți actori specializați: CIDE; îndrumări către punctul de sănătate; Spitalul Morlaix, Pôle Emploi, Mission Locale pentru a depăși alte obstacole (mobilitate, îngrijirea copiilor)
--

Impact

<ul style="list-style-type: none">• Recreați conexiuni pornind de la locul în care locuiesc beneficiarii• Permiteți femeilor să vorbească și să îndrăznească să ceară ajutor fără a fi nevoie să caute sprijin	<ul style="list-style-type: none">• Ajunge la femei izolate în 36 de zone rurale și sprijină 60 de gospodării pe an
---	---

Replicabilitate

<ul style="list-style-type: none">• Proiectul este reproductibil și se dezvoltă deja în alte sectoare• În medie, 50.000 € vor fi strânși pentru a face un al doilea mobil COB
--

Indicator 3

Beneficiile în urma consilierii psihologice

Pentru femei	Pentru cei care lucrează cu femeile care se confruntă cu violența domestică
<ul style="list-style-type: none">✓ Acceptați situația și fiți tari✓ Acceptați timpul pentru vindecare✓ Depășește auto-discriminarea✓ Recentrează-te pe tine însuși✓ Depășește fricile și anxietățile✓ Fii stabil emoțional✓ Faceți față stresului post-traumatic✓ Creșteți stima de sine și încrederea în sine✓ Asigurați-vă că sunteți în siguranță✓ Gestionați emoțiile✓ Gestionați dependențele✓ Fugiți de agresor✓ Învingeți teama că violența se va repeta✓ Învățați să aveți încredere, inclusiv în bărbați✓ Acceptați privirile celorlalți✓ Faceți față sentimentelor de rușine	<ul style="list-style-type: none">✓ Respectați temporalitatea femeilor care se confruntă cu violența domestică

Intervenim în copilărie, la relațiile cu bărbații pentru a crea un serviciu de asistență personalizat. »

ASISTENT SOCIAL

O să vă povestesc o situație pe care o cunosc bine, de exemplu, o tânără de 25 de ani al cărei soț a forțat-o să-și părăsească slujba, era asistentă de vânzări într-o brutărie, așa că a ajuns să rămână la noi pentru că avut parte de multă violență. I-a luat aproape un an și jumătate să iasă din acea situație și astăzi este pregătită. Chiar dacă este foarte bine integrată, și are toate abilitățile pentru a face acest lucru, a trebuit totuși să facă o pauză de un an și jumătate pentru a-și regăsi echilibrul și încrederea în sine. Acestea sunt căi foarte lungi spre reintegrare. »

ASISTENT SOCIAL

Model de bună practică Touched România

Touched România oferă servicii sociale holistice femeilor și copiilor aflați în situații de risc, victimelor violenței domestice, sărăciei și excluziunii sociale. Inovația constă în faptul că organizația oferă servicii complementare, din mai multe domenii (consiliere, reintegrare socio-profesională, pachete de alimente, dezvoltare personală mame și copiii lor etc.). Touched România oferă, de asemenea, servicii sociale rezidențiale pentru perioade cuprinse între șase luni și doi ani, în funcție de situația fiecărei familii și servicii sociale de monitorizare și ajutor pentru încă șase luni, după ce părăsesc programul Casei Agar. Astfel, Touched România organizează șapte programe sociale pentru femei și copii vulnerabili. Printre acestea,

- Centrul maternal Casa Agar găzduiește în fiecare an aproximativ 20 de mame și copii, oferindu-le: adăpost, hrană, îmbrăcăminte, îngrijire medicală, consiliere psihologică și un program de reintegrare socio-profesională.
- Centrul de consiliere și reintegrare socială sprijină anual aproximativ 130 de femei și copii aflați în situații de risc pentru a depăși situația de criză în care se găsesc și a se reintegra în societate.
- Întreprinderea socială Touched Collection susține integrarea profesională a femeilor vulnerabile și Centrul de consiliere și reintegrare socială oferă servicii sociale precum consiliere psihologică și un program de integrare socio-profesională.

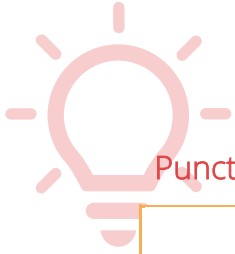

România

Fonduri private din SUA și România (sponsorizări, evenimente și campanii de strângere de fonduri)

Punctele tari și slabe ale organizației

+	-
<ul style="list-style-type: none">• Impact puternic asupra vieții copiilor• Echipa multidisciplinară, aceleași valori• Voluntari locali• Muncă colaborativă, servicii complementare cu structurile locale• Vizibilitate mare	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa finanțării pentru sprijinirea adăpostului din partea autorităților• Lipsa comunicării în comunitate re. la violența domestică pentru promovarea inițiativei• Creșterea numărului de cazuri de violență domestică din cauza pandemiei• Mai puține oportunități de muncă din cauza pandemiei

Principalele provocări ale femeilor

<ul style="list-style-type: none">• Lipsa educației formale• Lipsa unei slujbe stabile• Probleme legate de locuință

Comunitate & Partipare

<ul style="list-style-type: none">• Implică femeile care se confruntă cu violența domestică (de exemplu, participă la administrarea resurselor sau a spațiului, se ajută reciproc cu copiii ... și recent Hagar Home a angajat un fost rezident ca membru cu normă întreagă)• Unii voluntari sunt mentori pentru femei, alții ajută copiii și femeile cu meditații sau ajută la identificarea unui loc de muncă pentru mame• Colaborează cu sectorul public și companii

Impact

<ul style="list-style-type: none">• Adăpostește 20 de femei și copii în fiecare an• Sprijină aproximativ 130 de femei și copii în fiecare an	<ul style="list-style-type: none">• Dă o nouă șansă la o viață demnă• Rupe ciclul violenței• Oferă o viață mai bună copiilor
---	--

Replicabilitate

<ul style="list-style-type: none">• Replicat de câteva organizații din România și una din Republica Moldova.• Trebuie să lucreze în parteneriat cu instituțiile statului pentru că femeile au copii minori care se află sub protecția statului.
--

Pentru unele femei succesul înseamnă să învețe să citească și să scrie, să aibă un loc de muncă pentru prima dată, să învețe să folosească internetul pentru a căuta un loc de muncă, pentru altele înseamnă să aibă o casă sigură, un loc de muncă cu ajutorul căruia să își întrețină familia, să își continue educația sau să participe la un curs de formare care le va permite să avanseze în societate. »

TOUCHED ROMANIA

Ar fi minunat dacă femeile ar avea acces la locuințe sociale, să aibă un program de lucru flexibil și un salariu care să le permit să își susțină familia, acces ușor la grădiniță și creșa pentru copiii lor. »

TOUCHED ROMANIA

Indicator 4

Înlătură izolarea sociala, profesională și familială

Pentru femei	Pentru cei care lucrează cu femeile care se confrună cu violența domestică
<ul style="list-style-type: none">✓ Înconjurați-vă de prieteni, familie, învățați să faceți parte dintr-un grup✓ Reînvățați cum să trăiți o viață obișnuită✓ Aveți un loc de muncă și venituri financiare	<ul style="list-style-type: none">✓ Propuneți un program de reintegrare personalizat✓ Faceți instruirea mai accesibilă✓ Oferiți un sprijin socio-profesional adecvat (redactarea CV-urilor, pregătirea interviurilor de angajare, redactarea scrisorilor de intenție, etc.)✓ Apreciați munca voluntară pentru a pregăti femeile să revină pe piața muncii✓ Promovați antreprenoriatul

Cred că lipsesc aceste ateliere de scriere a CV-urilor sau a scrisorilor de motivație. Avem o mulțime de femei care nu știu cum să facă astfel de lucruri și femeile nu știu să se promoveze singure. »

ASISTENT SOCIAL

Dacă nu ai o slujbă este imposibil să ai bani să plătești chiria și să fii independent financiar. »

O FEMEIE VICTIM A VIOLENȚEI DOMESTICE

Model de bună practică

Nouveaux départs, La Mission Locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville

La Mission Locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville desfășoară acțiuni de integrare socio-profesională din 1991. Participă la dezvoltarea economică a regiunii Bruxelles, permițând câtorva mii de solicitanți de locuri de muncă din Bruxelles să acceseze piața muncii în fiecare an, să acceseze un nivel superior de calificare prin îndrumare profesională sau să se angajeze prin coaching-ul nostru profesional. Cu toate acestea, Mission Locale a dezvoltat un modul de asistență dedicat special acestui grup țintă. Proiectul se numește „Începuturi noi” („Nouveaux Départs” în franceză).

Acest proiect este unic în sprijinirea acestui public țintă în regiunea Bruxelles-Regiunea Capitalei. Programul de sprijin este organizat pe o perioadă de 6 luni, care se adaptează ritmului femeilor. Acest lucru oferă posibilitatea de a crea o legătură de încredere, un spirit de grup. Acest program este împărțit în două părți :

- Remobilizarea și recuperarea încrederii în sine: Această parte este condusă de asistentul social al Maison de l'Emploi de Bruxelles-Ville prin diferite ateliere (cetățenie, activități culturale, artă, gestionarea bugetului, autoapărare, Activități de bricolaj, ...). Aceste ateliere sunt adaptate în funcție de dorințele și nevoile participanților.
- Partea 2 - Definirea și implementarea unui proiect profesional: această parte implementată de un consilier / coach specializat în ocuparea forței de muncă de la Mission Locale, precum și de alți moderatori care conduc module / ateliere specifice.

Belgia

La Mission Locale depinde de fonduri externe pentru a-și îndeplini misiunea de a sprijini persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (de exemplu Actiris, Fondul Social European, COCOF, Bruxelles-Formation).

Nouveaux Départs le permite femeilor să își împărtășească experiențele etc. Nu este întotdeauna ușor să interpretezi corect ceea ce este împărtășit. Există această teamă de a face ceva greșit, de a nu avea atitudinea sau reacția corectă. A putea participa la cursuri de formare specifice legate de subiectul violenței domestice ar face munca mai ușoară. »

Punctele tari și slabe ale organizației

+	-
<ul style="list-style-type: none">• A avea un consilier specializat care le ajută să își crească stima de sine• A avea mai mulți moderatori, fiecare specializat în domeniile lor de expertiză, este o garanție a calității• Adaptarea diferitelor module în funcție de nevoile exprimate• Întâlnirea cu femeile ajută la crearea unui climat de încredere (unele femei pot avea dificultăți în a avea încredere în bărbați la locul de muncă)	<ul style="list-style-type: none">• Dificultatea de a identifica femeile confruntate cu violențe și nevoile lor specifice• Poate ajuta aceste femei doar după ce au ieșit din ciclul violenței• Dificultate de a ști cum să redirectioneze sau să sfătuiască femeile• Durata programului este atât un ajutor, cât și o dificultate în menținerea tuturor femeilor până la sfârșit

Principalele provocări ale femeilor

- Problema locativă

Participare & Comunitate

- Program dezvoltat pe baza observațiilor făcute de asociații din domeniu și în colaborare cu partenerii Mission Locale.
- Metodologia și programul de sprijin sunt revizuite după fiecare ediție pentru a încorpora feedback-ul participanților
- Activitățile propuse sunt făcute pentru femei și de către femei. Împărtășind experiențele, nevoile lor, nu pot face altceva decât să se implice!

Impact

- Proiectul a fost realizat pentru prima dată în 2019-2020 și a fost reînnoit în 2021
- În 2020, 9 din 12 participanți au găsit de lucru sau au început un curs la sfârșitul programului

Acest lucru permite femeilor:

- să facă networking, să se ajute reciproc, să profite de oportunitatea de a găsi un loc de muncă sau un curs de formare
- să descopere lumea exterioară, de care se izolaseră de ani de zile
- să fie mai aproape de structurile de sprijin socio-profesional și de piața muncii

Replicabilitatea

- Metodologia și programul sunt reproductibile
- Originalitatea acestui proiect constă în implementarea activităților de remobilizare și construire a proiectului profesional
- Important pentru a putea mobiliza resurse umane suficiente pe o perioadă suficient de lungă pentru a atinge obiectivele de integrare socio-profesională.
- Important este să ne adaptăm la ritmul grupului, la nevoile acestuia

Indicator 5

la măsuri la locul de muncă

Pentru femei	Pentru cei care lucrează cu femeile care se confrună cu violența domestică
<ul style="list-style-type: none">✓ Beneficiați de programul de lucru flexibil✓ Învățați să vă apreciați (chiar dacă nu aveți experiență, nu aveți diplomă, perioade lungi de inactivitate etc.) și să vă consolidați calificările✓ Depășirea inegalităților digitale (nesiguranță digitală și decalaj digital)✓ Depășirea analfabetismului și / sau a barierelor lingvistice	<ul style="list-style-type: none">✓ Abordarea problemei violenței domestice la locul de muncă și deconstruirea stereotipurilor în rândul angajatorilor✓ Stabilirea unei comunicări regulate și incluzive permite oamenilor să își exprime opiniile/temerile✓ Instruiți serviciile relevante din organizație✓ Sprijiniți mediul profesional al unei femei confruntate cu violența domestică, care poate fi, de asemenea, supusă anumitor forme de stres (sarcină suplimentară de muncă, intruziunea făptuitorului la locul de muncă etc.)✓ Includeți problema violenței domestice în cursurile de instruire privind hărțuirea morală și sexuală la locul de muncă, în politicile de egalitate de gen sau în politicile de conciliere a vieții private și a muncii✓ Stabilirea de parteneriate între companii, asociații și organisme publice pentru a oferi sprijin psihosocial femeilor care se confruntă cu violența domestică✓ Formalizarea procedurilor în companii pentru identificarea actorilor capabili să ofere sprijin operațional femeilor care se confruntă cu violența domestică✓ Oferiți asistență atunci când un angajat se întoarce la muncă după o lungă absență (dacă angajatul cere acest lucru)✓ Faceți contractele de muncă mai adecvate✓ Evidențiați intersecționalitatea discriminării la locul de muncă (de exemplu, femei rom, femei în vârstă)

În plus, este important să se ofere sprijin practic și psihologic personalului care este în contact direct cu femeile care se confruntă cu violența domestică și, prin urmare, pot prezenta riscul de a suferi indirect sau direct din acea violență, de exemplu, absenteismul cauzează un stres suplimentar colegilor și managerilor sau poate apărea pericolul unui agresor cu un comportament agresiv la locul de muncă. »

O FEMEIE VICTIM A VIOLENȚEI DOMESTICE

Ca mamă singură, era dificil să găsesc un loc de muncă care să aibă un program care să-mi permită să iau și să-mi aduc copilul ... Cu greu am putut găsi un angajator care să înțeleagă care sunt problemele unei mame singure. Colegii au fost suspicioși și au spus că li s-au încălcat drepturile, așa că a trebuit să muncesc mai mult pentru a demonstra că asta nu este o favoare. »

O FEMEIE VICTIM A VIOLENȚEI DOMESTICE

Model de bună practică **Educație digitală pentru femeile** **supraviețuitoare violenței domestice,** **Ana Bella Foundation**

Ana Bella este o femeie supraviețuitoare, aleasă ca Antreprenor Social Ashoka în 2010 pentru crearea Fundației Ana Bella. Misiunea sa este construirea unei societăți egalitare, fără violențe împotriva femeilor. Acesta include o rețea de femei supraviețuitoare voluntare care din 2002 au ajutat alte 25.000 de femei să rupă tăcerea și să se abiliteze cu un loc de muncă demn și să devină din nou fericite.

Fundația este o referință mondială, cu numeroase premii, și o rețea internațională de 20.000 de voluntari în țările vorbitoare de spaniolă, Canada, SUA și România. Ei lucrează pentru a redirecționa energia socială negativă de la violență la o energie pozitivă de empatie și productivitate. Prin împuternicire, femeile încetează să mai fie victime și devin femei victorioase, agenți ai schimbării sociale.

Dintre toate inițiativele promovate (o rețea virtuală și internațională de femei, pregătirea angajaților pentru detectarea semnelor de violență, Programul de antreprenoriat social al femeilor, plasarea la locul de muncă etc.), Fundația Ana Bella oferă un program de formare digitală pentru femeile supraviețuitoare, orientat către abilitare și învățare pentru (re) inserarea lor pe piața muncii.

Toate programele de formare încep cu un studiu al situației personale a fiecărei femei, pentru a planifica un program personalizat. Acest lucru ajută la descoperirea obiectivelor lor, esențiale pentru dezvoltarea lor personală și profesională, întrucât nu toată lumea are aceleași ambiții. În plus, există un dublu obiectiv de a insera procese digitale în formarea lor și de a împuternici femeile în acest domeniu. Acest lucru le oferă abilități digitale, esențiale astăzi la toate nivelurile: birocrație, studiu, căutare de locuri de muncă, orice domeniu de muncă și flexibilitate în muncă (de exemplu, telemunca poate facilita îngrijirea copiilor).

În funcție de nevoi, există diferite niveluri de formare implementate cu organizații sau programe de experți, de ex. școala digitală incluzivă Factoría F5 sau Edyta de către Fundația Orange sau Incorpora de către „la Caixa”. Acestea oferă de la învățarea modului în care funcționează un computer, crearea unui CV digital, marketing social media, logistică, telemarketing, până la programarea învățării.

Odată cu pregătirea finalizată, femeile pot începe să lucreze ca ambasadori, ceea ce le ajută pe mai departe. Fundația se străduiește să facă o schimbare de paradigmă de la locurile de muncă ascunse, invizibile, la o slujbă publică, în care femeile să se simtă împuternicite. Femeile bătute sunt supuse izolării sociale și un loc de muncă public le schimbă imaginea și relațiile interumane. De exemplu, DANONE și Frigo, în colaborare cu Fundația Ana Bella, au oferit posturi de vânzători, în marketing și

servicii pentru clienții femeilor supraviețuitoare. Acești angajați au devenit chipuri „reale” ale femeilor, de toate vârstele și condițiile fizice ...

 Spania

€ Surse diferite de finanțare, donații individuale și corporative, granturi, dar cele mai de impact forme de finanțare sunt parteneriatele pe termen lung cu companiile.

Faptul că aceleași femei care au trecut prin această situație sunt cele care îi ajută pe ceilalți reprezintă una dintre cheile succesului lor. »

ANA BELLA FOUNDATION

Ruperea tăcerii nu este ușoară, necesită multă forță mentală și sprijin din afară. A avea oameni cărora le pasă de tine, care îți vor binele și care de asemenea, vorbesc din experiență, deoarece au trecut prin situații similare, este neprețuit. »

ANA BELLA FOUNDATION

O problem, O soluție

Femeile supraviețuitoare fără o carieră profesională ajung să fie excluse pentru că nu îndrăznesc să aibă aspirații mai mari și pentru că nu există oportunități de angajare care să le ia în considerare	Lucrați cu fiecare femeie la planul personalizat de dezvoltare pentru angajare, pentru a le ajuta să-și definească un plan de dezvoltare în viață și obiectivele de atins. Apoi vorbiți cu companiile despre nevoile angajaților pentru a potrivi oportunitățile de muncă cu aspirațiile fiecărei femei
Lipsa unei rețele de sprijin social pentru mamele care au în grijă copii mici	Trimiteti femeile la Programul Amiga pentru a intra într-o nouă rețea de prieteni care o pot ajuta. Fundația mediază, de asemenea, cu resursele existente și chiar plătește pentru îngrijirea copiilor până când femeia este capabilă să aibă singură grijă de copii
Lipsa resurselor pentru angajare	Sprrijiniți femeile financiar sau cu produse (plătind pentru wifi, achiziționându-le un computer sau împrumutându-le unul, sprijin financiar pentru îmbrăcăminte adecvată sau pentru combustibil până când primesc primul cec de plată etc ...)
Rata mare de somaj din Spania	Sușțineți femeile care doresc să devină antreprenori cu microcredite. Sau dacă preferați locuri de muncă temporare, contactați companiile pentru a le angaja din nou sau pentru a le prelungi contractele
Femeile sunt mai puțin reprezentate în sectoare mai stabile	Colaborați cu companii pentru a crește gradul de conștientizare și pentru a pregăti femeile să intre în aceste sectoare

Impact

- Schimbare radicală în viața femeilor
- Implicarea femeilor supraviețuitoare
- Abilitarea femeilor
- Rupe tăcerea

3. Cum să implicăm companiile?

Rolul sectorului privat, al companiilor și al angajatorilor în lupta împotriva violenței domestice este din ce în ce mai evidențiat. În primul rând din punct de vedere juridic, prin articolul 17 al Convenției de la Istanbul (a se vedea mai sus), dar și din punct de vedere practic. Lupta împotriva violenței domestice a fost neglijată mult timp în sfera privată. Cu toate acestea, a avea un loc de muncă este esențial pentru a rupe ciclul violenței, pentru a obține independență și pentru a se reinventa. În al doilea rând, oamenii petrec mult timp la locul de muncă. Astfel, locul de muncă devine un loc de emancipare pentru femei, dar și un loc în care colegii se întâlnesc și unde este necesar să fim atenți la semnele violenței pentru a detecta situațiile problematice.

Cu toate acestea, **implicarea companiilor nu este o sarcină ușoară**. După prezentarea indicatorilor de succes pentru revenirea în muncă a femeilor care se confruntă cu violența domestică, la care trebuie să acorde atenție cei care lucrează în domeniu, am considerat important să oferim câteva idei de acțiune pentru a include companiile și angajatorii în această luptă.

1. Un loc de muncă adaptat nevoilor lor.

Pârghiile de acțiune sunt multiple. Revenirea la muncă a femeilor care se confruntă cu violența domestică este un proces cu etape diferite, iar rolul companiilor trebuie să fie transversal și flexibil.

Deși această problemă nu este adesea luată în considerare la locul de muncă - așa cum este privită ca o chestiune privată - angajatorii privați și publici au obligații legale și morale, precum și un interes economic în susținerea angajaților lor. Furnizarea de informații și creșterea gradului de conștientizare le ajută pe femei să rupă tăcerea și la deconstruirea anumitor tabuuri.

Prin urmare, este important să oferiți angajaților un mediu de lucru sigur și liniștit. După Alianța corporativă împotriva violenței domestice din Marea Britanie și OneinThreeWomen din Franța, rețeaua **CEASE** (Belgia, Franța, Grecia) este un pionier. Membrii săi se angajează să ofere un răspuns concret la o nevoie exprimată de femeile : un loc de muncă le permite să dobândească independența necesară reintegrării într-o viață socio-profesională, o garanție a împlinirii și a libertății nou-descoperite. Este necesar să hrănim și să facem acest ecosistem sustenabil. Concret, CEASE își propune să:

- Creșterea gradului de conștientizare a violenței domestice în rândul angajaților și informarea acestora cu privire la serviciile de sprijin existente.
- Instruirea angajaților în posturi și programe specifice pentru victimele violenței și îmbunătățirea capacităților angajaților de a detecta și îndruma victimele violenței domestice.
- Informarea victimelor violenței domestice despre drepturile lor și despre asistența disponibilă la locul de muncă.
- Creșterea gradului de conștientizare a rolului pe care sectorul privat îl poate juca în combaterea violenței domestice, așa cum este subliniat în articolul 17 al Convenției de la Istanbul.

Companiile ar trebui să dezvolte o cultură corporativă plină de grijă în care toată lumea să se simtă integrată și că este ascultată. Pot fi luate următoarele tipuri de măsuri¹⁰¹:

- Încurajați un mediu care să îi susțină pe angajați: comunicați informații utile despre acest subiect intern și extern, creșteți gradul de conștientizare al angajaților, instruiți personalul, preveniți riscurile, de exemplu prin formalizarea unei proceduri de sprijin etc.
- Ascultați și consultați serviciile sociale corespunzătoare.
- Oferiți condiții de lucru flexibile (orele de lucru adaptate, sarcina de muncă redusă sau responsabilități, posibilitatea de a lua concediu etc.) pentru a se putea duce la medic, pentru a găsi cazare, pentru a beneficia de consiliere psihologică, pentru a stabili proceduri legale sau administrative etc.
- Asigurați siguranța angajatului la locul de muncă: birou care să se încuie, alarmă silențioasă, linie telefonică, prevenirea colegilor sau a celor de la recepție etc.
- Asigurați stabilitatea financiară: salariul plătit într-un cont personal, oferirea îngrijirii copiilor, protecția împotriva concedierii etc.
- Țineți evidența oricăror incidente violente și sfătuiți angajatul să păstreze toate dovezile și copiile documentelor importante în cazul în care dorește să depună o plângere.

O posibilă abordare ar putea fi, de asemenea, includerea luptei împotriva violenței domestice în **politica de diversitate și anti-discriminare a companiilor**.

2. Încurajați companiile să angajeze

Companiile sunt veriga lipsă în lupta împotriva violenței domestice. Pentru a-i implica în această luptă, este necesar să îi abordăm într-un mod care să îi facă să înțeleagă care sunt **beneficiile pe care le au dacă se implica**. Trebuie să îi informăm, în special cu privire la costul, frecvența și consecințele violenței domestice. În plus, este necesar un sprijin politic suplimentar: scutiri de impozite, tichete etc¹⁰².

Unele companii oferă programe de revenire la muncă pentru femeile care au suferit violență domestică. Este esențial să vă inspirați din aceste bune practici pentru a face aceste acțiuni durabile. De exemplu, în Spania, „Școala Ana Bella pentru abilitare” este un program pentru reintegrarea profesională a femeilor care se confruntă cu violență. Programul colaborează cu companii mari precum Danone sau Mango. Aceste companii fac, de asemenea, parte din campania guvernului spaniol „Hay Salida”, care a permis angajarea a 1.426 de femei¹⁰³.

În Spania, din 2003 până în prezent, au fost întocmite 10.576 de contracte care oferă stimulente și bonusuri companiilor care angajează femei victime ale violenței de gen. Dintre aceste contracte, 71,48% sunt contracte temporare pentru ocupații elementare (46,08%) și locuri de muncă care

¹⁰¹ Pour La Solidarité - PLS. (2020, juin). *op. cit.*

¹⁰² Conseil de l'Europe. (2016). *Encourager la participation du secteur privé et des médias à la prévention de la violence à l'égard des femmes et de la violence domestique: Article 17 de la Convention d'Istanbul.*

¹⁰³ CARVE project. *Responding to violence against women. Guide for companies.*

necesită o calificare academică minimă (39,5%). În plus, profilul femeilor cărora li se acordă acest tip de contract este cuprins între 31-40 de ani (40,28%), iar nivelul lor de educație este cel secundar (78,44%).

Dar, în raport cu piața muncii, una dintre provocări este de a oferi locuri de muncă victimelor violenței care să le împuternicească și să le ofere o situație stabilă și independență economică. Legea din Spania oferă, pentru o vreme, o reducere a impozitelor pentru companiile care oferă locuri de muncă femeilor care sunt victime ale violenței de gen. Dar, după încheierea perioadei de reducere a impozitelor, unele companii concediază femeile. Ar fi benefic să oferim sprijin, instruire și abilități acestor femei, să fim pregătiți să găsim alte locuri de muncă înainte de această perioadă și să ne concentrăm pe găsirea altor joburi mai bune.

Model de bună practică Fondation Agir Contre l'Exclusion

FACE este o rețea compusă de o Fundație recunoscută de utilitate publică și include peste 40 de cluburi asociative locale care lucrează pe teren pentru beneficiari vulnerabili în situații de excludere socială din toată Franța. FACE reunește actori publici, privați și asociațivi pentru a acționa împotriva excluziunii, discriminării și sărăciei. Activitățile sale au obiective de susținere angajarea, formarea și sprijinirea tinerilor și a persoanelor vulnerabile. Din 2014, FACE lucrează pentru a sprijini femeile care se confruntă cu violența domestică prin proiecte europene și rețeaua sa de companii sunt determinate să pună capăt violenței domestice: OneInThreeWomen.

Aici vom prezenta inițiativa specifică - Cluburile FACE. Cluburile lucrează cu companii care au semnat un acord de parteneriat pentru a dezvolta sprijin special pentru reintegrarea femeilor care se confruntă cu violența în familie: acest acord include instruire specială pentru a pregăti CV-uri, a descoperi mediul companiei, a întâlni angajatori etc. Dar oferă, de asemenea, timp pentru a ajuta femeile să își recapete încrederea, stimă de sine prin artă, sport sau coaching personal. Companiile sunt, de asemenea, instruite să accepte aceste tipologii de angajați.

Valoarea adăugată a FACE este de crea și utiliza tehnici de mobilizare a companiilor și de a le oferi expertiza și instrumentele sale adaptate problemei identificării, îndrumării și chiar însoțirii angajaților care se confruntă cu violența domestică.

Asociațiilor le lipsește adesea contactul cu companiile sau formatorii pentru a dezvolta cunoștințe și abilități profesionale, ... Mai mult, rareori au suficiente fonduri pentru a dezvolta aceste tipuri de sprijin. FACE facilitează legătura dintre asociații și companii.

Franța

Fonduri publice și private

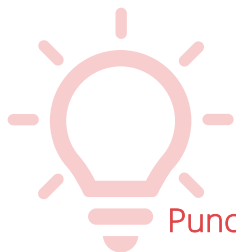
Un proiect profesional este important pentru a susține femeile să părăsească mediul abuziv, dar nu poate fi singurul răspuns. Femeile care se confruntă cu violența în familie trebuie să beneficieze de un sprijin multidimensional dezvoltat și să implice diferite tipuri de actori: asociații, organizații specializate, structuri de orientare și companii. »

FONDATION AGIR CONTRE L'EXCLUSION

Ne dorim să existe mai multe companii implicate în reintegrarea socială și profesională a femeilor, mai multe fonduri pentru dezvoltarea acestor tipuri de proiecte și mai multe locuințe pentru stabilizarea situației acestor femei. »

FONDATION AGIR CONTRE L'EXCLUSION

Punctele tari și slabe ale organizației

+	-
<ul style="list-style-type: none">• Conștientizează problemele întâmpinate de victime• Contactul cu companiile	<ul style="list-style-type: none">• Nu întotdeauna pregătit pentru a lucra cu femei care de multe ori rămân în aceleași tipare

Provocările principale ale femeilor

<ul style="list-style-type: none">• Probleme de mobilitate• Îngrijirea copiilor• Izolarea socială și negarea• Lipsa stimei de sine și a încrederii în sine• Problema locativă• Șomer pe perioade mai lungi

Participare & Comunitate

<ul style="list-style-type: none">• Femeile sunt beneficiare directe ale instruirilor și întâlnirilor organizate cu compania• Companiile sunt instruite să asculte problemele femeilor și să ofere răspunsuri adecvate• Angajații au fost implicați în integrarea beneficiarilor și au fost instruiți să acționeze și să reacționeze la violența domestică• Inițiativa asociază companii și asociații
--

Impact

<ul style="list-style-type: none">• Încrederea crescută a femeilor• Rezultate pozitive și feedback excelent din partea femeilor men	<ul style="list-style-type: none">• 45 de femei pe an care beneficiază de servicii (40% au rezultate pozitive: ocuparea forței de muncă sau educație)• 45 de angajați pe an instruiți de FACE pentru a sprijini aceste femei• 100 de companii pe an s-au mobilizat și s-au angajat să acționeze împotriva violenței• 1 eveniment organizat pe an
--	---

Replicabilitate

<ul style="list-style-type: none">• Ar trebui să fie organizat de structuri care lucrează deja cu companiile, deoarece uneori este dificil să câștigi încrederea companiilor• Implicați o asociație care poate oferi sprijin psiho-social femeilor care se confruntă cu violența domestică• Implicați o organizație precum FACE care are contacte corecte pentru a-i reintegra profesional
--

Concluzii

Violența domestică este un **flagel care afectează în primul rand femeile**. Această violență poate lua diferite forme: verbală, psihologică, fizică, sexuală, economică, administrativă, socială, spirituală, online. Consecințele violenței domestice sunt dezastruoase, atât pentru individ, cât și pentru societate, și are efecte care durează în timp.

În același timp, **piața muncii este discriminatorie** în anumite aspecte, iar femeile sunt primele afectate. Într-adevăr, egalitatea de gen la locul de muncă nu este încă o realitate.

Aceste violențe și discriminări sunt structurale și sunt reproduse în repetate rânduri în societate și instituțiile sale.

Cu toate acestea, este cert că **locul de muncă este un vector de emancipare și independență**. Astfel, o femeie care se confruntă cu violență domestică și care are un loc de muncă stabil are șanse mai mari să iasă pe termen lung din ciclul violenței. Cu toate acestea, găsirea și păstrarea unui loc de muncă pentru acești beneficiari este uneori o cursă cu obstacole, deoarece necesită concesii pe care nu toți angajatorii sunt gata să le facă.

Cu acest studiu, partenerii proiectului ACTIV au dorit să evidențieze dificultatea de a găsi o definiție consensuală. Deși Convenția de la Istanbul este un text obligatoriu care stabilește definiții și propune acțiuni concrete, lupta împotriva violenței domestice depinde de istoriile naționale și interpretarea textului (și, prin urmare, a legislației în vigoare) poate diferi. Mai mult, deși teoria există, în practică, statele rămân în urmă.

Confruntat cu cifre alarmante și după pandemia globală care a înregistrat o creștere a cazurilor de violență domestică peste tot, **nu mai este timpul să ne gândim, trebuie să acționăm**.

Pentru a acționa, partenerii proiectului ACTIV au ales **perspectiva angajării**. Toți actorii intervievați pentru acest studiu sunt formali: ocuparea forței de muncă este un vector pentru emancipare. Cu toate acestea, această perspectivă ar trebui luată în considerare cu prudență. Deși a avea un loc de muncă permite femeilor care se confruntă cu violența domestică să devină mai independente, pentru unele femei să înceapă un proces de (re) integrare socio-profesională, acestea trebuie mai întâi să fi părăsit deja ciclul violenței ... Soluția acestui cerc vicios este să se respecte momentul potrivit pentru fiecare femeie. Astfel, prin analiza practicilor în domeniu, partenerii proiectului ACTIV au reușit să identifice **5 grupuri de indicatori de succes din care pot fi întreprinse acțiuni pentru optimizarea reintegrării socio-profesionale** a acestui public vulnerabil. În acest fel, propunem o grilă de analiză și de referință care ar trebui să permită femeilor să fie abilitate, să se pregătească, să găsească și să mențină un loc de muncă stabil.

Următoarea etapă a proiectului va fi să **propună instrumente de formare și sensibilizare bazate pe această grilă de analiză**. Scopul este ca toți cei care sunt în contact cu femeile care victime ale violenței domestice și care fac parte dintr-un program de reintegrare socio-profesională să fie conștienți de **nevoile specifice ale acestui grup țintă**.

Pentru că este urgent să transformăm locul de muncă într-un spațiu sigur și responsabil pentru toți. Deoarece este esențial să luptăm în continuare împotriva violenței domestice prin implicarea tuturor actorilor, inclusiv a femeilor în cauză, dar și a asociațiilor, actorilor de integrare socio-profesională, sindicatelor și angajatorilor. Proiectul ACTIV este angajat în această luptă !

Bibliografie

Agencia Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între Femei și Bărbați. (2003). *LEGE Nr. 217/2003 din 22 mai 2003 - republicată : Pentru prevenirea și combaterea violenței domestice*. Guvernul României.

URL: <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/10/Legea-217-din-2003.pdf>

Agencia Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între Femei și Bărbați. (2004). *LEGE Nr. 211/2004 din 27 mai 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*. Guvernul României.

URL: <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/07/L211.2004.pdf>

Agencia Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între femeii și Bărbați. (2019a). *Raport de monitorizare a stadiului implementării planului operațional pentru implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femeii și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021*. Guvernul României.

URL: <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2020/07/Document.pdf>

Agencia Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2019b). *ORDIN Nr. 28/2019 din 3 ianuarie 2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice**. Guvernul României.

URL: <http://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2020/02/Ordin-28-2019.pdf>

Agencia Națională Pentru Egalitatea de Șanse Între femeii și Bărbați. (2020). *Violența domestică*. Guvernul României.

URL: <https://anes.gov.ro/cresterea-numarului-de-situatii-de-violenta-domestica-de-la-inceputul-anului-2020-reprezinta-un-semnal-de-alarma-asupra-recrudescenței-fenomenului-violenței-intra-familiale-din-tara-noastra-si-asupra/>

Belspo. (2021). *UN-MENAMAIS : Compréhension des Mécanismes, Nature, Magnitude et Impact de la Violence Sexuelle en Belgique*. Universiteit Gent.

URL: <https://www.ugent.be/nl/actueel/bijlagen/violence-sexuelle-en-belgique-resultats-et-recommendations>

CARVE project. *Responding to violence against women. Guide for companies*.

URL: <https://asceps.org/makingprojects/carve-daphne/wp-content/resources/CARVEguideEN.PDF>

Collectif Contre les Violences Familiales et l'Exclusion (CFVE). (2019). *CVFE - La violence conjugale est une violence de genre*. Site du CFVE.

URL: <https://www.cvfe.be/services/violences-conjugales/je-veux-comprendre/violence-de-genre>

Conférence mondiale sur les droits de l'Homme. (1993). *Déclaration et programme d'action de Vienne*. United Nations.

URL: <https://undocs.org/fr/A/CONF.157/23>

Conseil de l'Europe. (2016). *Encourager la participation du secteur privé et des médias à la prévention de la violence à l'égard des femmes et de la violence domestique: Article 17 de la Convention d'Istanbul*.

URL: <https://edoc.coe.int/fr/violence-l-gard-des-femmes/6803-encourager-la-participation-du-secteur-prive-et-des-medias-a-la-prevention-de-la-violence-a-l-egard-des-femmes-et-de-la-violence-domestique-article-17-de-la-convention-d-istanbul.html>

Conseil de l'Europe. (2020, 21 septembre). *Le GREVIO publie son premier rapport sur la Belgique*. Convention d'Istanbul.

URL: <https://www.coe.int/fr/web/istanbul-convention/-/grevio-publishes-its-first-baseline-report-on-belgium>

Council of Europe. (2011). *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*.

URL: <https://rm.coe.int/168008482e>

Council of the European Union. (2008). *EU guidelines on violence against women and girls and combating all forms of discrimination against them*.

URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16173-2008-INIT/en/pdf>

Direction de l'Information Juridique et Administrative. (2020, novembre). *Violence conjugale*. Ministère de la Justice et des Libertés.

URL: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F12544>

Direction des Affaires criminelles et des Grâces. (2011). *Guide de l'action publique, les violences au sein du couple*. Ministère de la Justice et des Libertés.

URL: http://www.justice.gouv.fr/publication/guide_violences_conjugales.pdf

European Commission. (2020). *What is gender-based violence?*

URL: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-based-violence/what-gender-based-violence_en

European Commission. (5 March 2020). *Gender Equality Strategy : Striving for a Union of equality*.

URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_358

European Institute for Gender Equality. (25 November 2016). *Combating violence against women: Spain*.

URL: <https://eige.europa.eu/publications/combating-violence-against-women-spain>

European Parliament. (2009). *European Parliament resolution of 26 November 2009 on the elimination of violence against women*.

URL:

https://ec.europa.eu/antitrafficking/sites/antitrafficking/files/european_parliament_resolution_of_26_november_2009_on_the_elimination_of_violence_against_women_1.pdf

European Parliament. (2011). *European Parliament resolution of 5 April 2011 on priorities and outline of a new EU policy framework to fight violence against women*.

URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2011-0127_EN.html

European Parliament. (2021). *European Parliament resolution of 21 January 2021 on the EU Strategy for Gender Equality*.

URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0025_EN.html

European Union Agency for fundamental rights. (2014). *Violence against women : an EU-wide survey*.

URL: <https://ec.europa.eu/justice/saynostopvaw/downloads/materials/pdf/3.pdf>

European Union. (2012a). *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union*. EUR-Lex.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:12012M/TXT>

European Union. (2012b). *Charter of Fundamental Rights of the European Union*. EUR-Lex.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:12012P/TXT>

Fédération Nationale Solidarité Femmes. (2017). *Guide juridique : Logement et violences conjugales*.

URL: <https://www.solidaritefemmes.org/upload/guidejuridiquelogement-FNSF2017.pdf>

Fédération Nationale Solidarité Femmes. (2019). *Global Analysis of « 3919-Violences Femmes Info » hotline data*.

URL: <https://www.solidaritefemmes.org/upload/FNSF-donn%C3%A9es-chiffre%C3%A9s-3919-2018.pdf>

Fédération Wallonie-Bruxelles. *Plan Intra-francophone de lutte contre les violences faites aux femmes 2020-2024*.

URL: <http://www.egalite.cfbw.be/index.php?id=21146#65274>

General Assembly of the United Nations. (1994). *Declaration on the Elimination of Violence against Women*.

URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/48/104&Lang=E

General Assembly of the United Nations. (2006). *In-depth study on all forms of violence against women*. eSubscription to United Nations Documents.

URL: <https://undocs.org/en/A/61/122/Add.1>

General Assembly of the United Nations. (2015). *Draft outcome document of the United Nations summit for the adoption of the post-2015 development agenda*. United Nations.

URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/69/L.85&Lang=EN

General Assembly of the United Nations. (2017). *Adequacy of the international legal framework on violence against women*. United Nations.

URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/72/134&Submit=Search&Lang=EN

Institut pour l'Égalité des femmes et des hommes. (2010). *Les expériences des femmes et des hommes en matière de violence psychologique, physique et sexuelle*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/41%20-%20Dark%20number_FR.pdf

Institut pour l'Égalité des Femmes et des Hommes. (2015). *Plan d'action national de lutte contre toutes les formes de violence basée sur le genre 2015-2019*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/fr/publications/plan_daction_national_de_lutte_contre_toutes_les_formes_de_violence_basée_sur_le_genre.

Institut pour l'Égalité des femmes et des hommes. (2017). *Enquête nationale sur l'impact de la violence entre les partenaires sur le travail, les travailleurs et les lieux de travail en Belgique*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/rapport_def_fr.pdf

Institut pour l'Égalité des Femmes et des Hommes. (2019). *Non aux violences : Plan d'action national de lutte contre toutes les formes de violences basées sur le genre*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/dossier_de_presse_0.pdf

Institut pour l'Égalité des femmes et des hommes. Institut scientifique de santé publique. (2013). *Etude sur la violence intrafamiliale et la violence conjugale basée sur l'enquête de santé*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/rapport_intrafamiliaalgeweld_final_fr.pdf

International Labour Organization. (2019a). *C190 - violence and harassment convention, 2019 (No. 190)*. Site de l'Organisation Internationale du Travail.

URL: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C190

International Labour Organization. (2019b). *R206 - Violence and Harassment Recommendation*.

URL: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_ILO_CODE:R206:NO

IWEPS. (2016). *Les violences faites aux femmes en Wallonie : état des lieux en chiffres*. Service Public Wallonie.

URL: <http://actionsociale.wallonie.be/sites/default/files/documents/Stats-violences-femmes-04022016.pdf>

Jurviste U, Shreeves R. (2020, novembre). « La Convention d'Istanbul, un outil pour lutter contre les violences à l'encontre des femmes et des filles ». *EPRS. Service de recherche du Parlement européen*.

URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/659334/EPRS_ATA\(2020\)659334_FR.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/659334/EPRS_ATA(2020)659334_FR.pdf)

Ministère chargé de l'égalité entre les femmes et les hommes, de la diversité et de l'égalité des chances. (25 novembre 2020). *Violences faites aux femmes. Le Gouvernement s'engage*. Dossier de presse.

URL: https://www.egalite-femmes-hommes.gouv.fr/wp-content/uploads/2020/11/DP_Violence-faites-aux-femmes_30.11.2020.pdf

Ministère de l'Intérieur. (2019). *Rapport d'enquête « Cadre de vie et sécurité » 2019*.

URL: <https://www.interieur.gouv.fr/Interstats/L-enquete-Cadre-de-vie-et-securite-CVS/Rapport-d-enquete-Cadre-de-vie-et-securite-2019>

Ministère des affaires sociales et de la santé. *Circulaire interministérielle cabinet n° 2013-197 du 12 avril 2013 relative aux relations entre les services intégrés d'accueil et d'orientation et les associations spécialisées dans la prise en charge des femmes victimes de violences, en particulier conjugales*. Solidarité, Droits des femmes.

URL: https://solidarites-sante.gouv.fr/fichiers/bo/2013/13-06/ste_20130006_0000_0045.pdf

Ministère public. *Circulaire COL 4/2006 (révisée le 12.10.2015) – Circulaire commune du Ministère de la Justice et du Collège des procureurs généraux relative à la politique criminelle en matière de violence dans le couple*.

URL: https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/col42006_fr.doc.pdf

Ministerio de Igualdad. (2021a). *Portal Estadístico Violencia de Género*.

URL: <http://estadisticasviolenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/>

Ministerio de Igualdad. (2021b). *Mujeres Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género*.

URL: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/victimiasMortales/fichaMujeres/home.htm>

Ministerio de Igualdad. (2021c). *Boletines Estadísticos Mensuales - Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género*. URL: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/boletines/boletinMensual/home.htm>

Ministerio de la Igualdad. (2013). *Estrategia Nacional para la Erradicación de la Violencia contra la Mujer 2013-2016*. URL: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/planActuacion/estrategiaNacional/home.htm>

Ministerio de la Igualdad. (2020). *Ministry of Equality promotes a Contingency Plan against gender violence in the face of the COVID-19 crisis*. URL: <https://rm.coe.int/covid-19-spain-document-1/16809e2e40>

Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2004). *Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. URL: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2004/12/28/1/con>

Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2007). *Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. URL: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-6115-consolidado.pdf>

Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2008). *Real Decreto 1917/2008, de 21 de noviembre, por el que se aprueba el programa de inserción sociolaboral para mujeres víctimas de violencia de género*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. URL: <https://www.boe.es/eli/es/rd/2008/11/21/1917>

Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática. (2019). *Real Decreto-ley 6/2019, de 1 de marzo, de medidas urgentes para garantía de la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el empleo y la ocupación*. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. URL: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2019/BOE-A-2019-3244-consolidado.pdf>

Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2020). *Hotărâre privind aprobarea Programului național integrat pentru protecția victimelor violenței domestice și a metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea rețelei naționale integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice*. URL: http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Transparenta_decizionala/HG_PNIPVD_28_SEPT_2020_DPSS.pdf

Moniteur belge. (4 juillet 1989). *Loi modifiant certaines dispositions relatives au crime de viol*. URL: <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1989/07/04/1989009921/justel>

Moniteur belge. (6 février 1998). *Loi visant à combattre la violence au sein du couple*. URL: https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=fr&nm=1998009048&la=F

Moniteur belge. (30 octobre 1998). *Loi qui insère un article 442bis dans le Code pénal en vue d'incriminer le harcèlement*. URL: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=1998103034&table_name=loi

Moniteur belge. (28 janvier 2003). *Loi visant à l'attribution du logement familial au conjoint ou au cohabitant légal victime d'actes de violence physique de son partenaire, et complétant l'article 410 du Code pénal*. URL: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&table_name=loi&cn=2003012833

Moniteur belge. (15 mai 2012). *Loi relative à l'interdiction temporaire de résidence en cas de violence domestique*. URL: https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=fr&nm=2012009239&la=F

Office of the High Commissioner. (1966). *International Covenant on Civil and Political Rights*. United Nations. URL: <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>

Office of the High Commissioner. (1966). *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*. United Nations. URL: <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx>

Office of the High Commissioner. (1984). *Universal Declaration of Human Rights*. United Nations. URL: https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/eng.pdf

Official Journal of the European Union. (2004). *COUNCIL DIRECTIVE 2004/113/EC on implementing the principle of equal treatment between men and women in the access to and supply of goods and services*. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0113&from=EN>

Official Journal of the European Union. (2006). *DIRECTIVE 2006/54/EC on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation (recast)*. Eur-lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0054&from=en>

Official Journal of the European Union. (2010). *DIRECTIVE 2010/41/EU on the application of the principle of equal treatment between men and women engaged in an activity in a self-employed capacity and repealing Council Directive 86/613/EEC*. EUR-Lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0041&from=EN>

Official Journal of the European Union. (2011a). *DIRECTIVE 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA*. EUR-Lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0036&from=en>

Official Journal of the European Union. (2011b). *DIRECTIVE 2011/99/EU on the European protection order*. EUR-Lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0099&from=EN>

Official Journal of the European Union. (2012). *DIRECTIVE 2012/29/EU establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA*. EUR-Lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012L0029&from=en>

Official Journal of the European Union. (2013). *REGULATION (EU) No 606/2013 on mutual recognition of protection measures in civil matters*. EUR-Lex.
URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0606&from=EN>

Parlement Européen. (2019). *La violence envers les femmes dans l'Union européenne : État des lieux*.
URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_FR.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_FR.pdf)

Parliament of Catalonia. (2008). *Law 5/2008, of 24th April, on the right of women to eradicate sexist violence*.

Pour La Solidarité - PLS. (2020, juin). *Lutter contre la violence entre partenaires : Même au travail ne détournez pas le regard*.
URL: <https://www.pourlasolidarite.eu/fr/publication/meme-au-travail-ne-detournez-pas-le-regardagissez-0>

République Française. JORF n°169 du 23 juillet 1992. *LOI no 92-684 du 22 juillet 1992 portant réforme des dispositions du code pénal relatives à la répression des crimes et délits contre les personnes (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000000540288>

République Française. JORF n°289 du 13 décembre 2005. *LOI n° 2005-1549 du 12 décembre 2005 relative au traitement de la récidive des infractions pénales (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000000786845>

République Française. Mise à jour 5 avril 2006. *Loi n° 2006-399 du 4 avril 2006 renforçant la prévention et la répression des violences au sein du couple ou commises contre les mineurs (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000422042/2020-12-29/>

République Française. JORF n°0056 du 7 mars 2007. *LOI n° 2007-297 du 5 mars 2007 relative à la prévention de la délinquance (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000000615568/>

République Française. JORF n°0123 du 28 mai 2008. *LOI n° 2008-496 du 27 mai 2008 portant diverses dispositions d'adaptation au droit communautaire dans le domaine de la lutte contre les discriminations (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000018877783/2021-02-02/>

République Française. JORF n°0158 du 10 juillet 2010. *LOI n° 2010-769 du 9 juillet 2010 relative aux violences faites spécifiquement aux femmes, aux violences au sein des couples et aux incidences de ces dernières sur les enfants (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000022454032/>

République Française. JORF n°0179 du 5 août 2014. *LOI n° 2014-873 du 4 août 2014 pour l'égalité réelle entre les femmes et les hommes (1)*. Légifrance.
URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000029330832/>

République Française. JORF n°0302 du 29 décembre 2019. *LOI n° 2019-1480 du 28 décembre 2019 visant à agir contre les violences au sein de la famille (1)*. Légifrance.

URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000039684243/>

République Française. JORF n°0187 du 31 juillet 2020. *LOI n° 2020-936 du 30 juillet 2020 visant à protéger les victimes de violences conjugales (1)*. Légifrance.

URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000042176652?r=nbQSjukGqM>

Service public régional de Bruxelles. (16 juillet 2020). *Plan bruxellois de lutte contre les violences faites aux femmes*. equal.brussels.

URL: <https://equal.brussels/fr/plan-bruxellois-de-lutte-contre-les-violences-faites-aux-femmes/>

Shreeves R. Prpic M. (2019, septembre). « La violence envers les femmes dans l'Union européenne ». *EPRS. Service de recherche du Parlement européen*.

URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_FR.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_FR.pdf)

UN Women. (2018). *Commission on the status of women*.

URL: <https://www.unwomen.org/en/csw>

UN Women. (2020). *Ending violence against women : Global norms and standards*.

URL: <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/global-norms-and-standards>

United Nations General Assembly. (1979). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*.

URL: <https://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cedaw.pdf>

United Nations. (1979). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*.

URL: https://treaties.un.org/doc/Treaties/1981/09/19810903%2005-18%20AM/Ch_IV_8p.pdf

Yolanda Rodríguez - Carlos Berbell, Y. R.-C. B. (2020, août). *¿Cuál es la diferencia entre violencia doméstica y violencia de género?* Confilegal.

URL: <https://confilegal.com/20200820-la-diferencia-la-violencia-domestica-la-violencia-genero/>

#ACTIVproject
www.aktivproject.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The Activ project was funded by the European Erasmus+ Programme. The content of this publication represents the views of the author only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains (2020-1-BE01-KA204-074919)..